

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inseratni oddelk: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocencova ulica 2
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749.

JUVENTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za tuzemstvo 50 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Težišče vojne

Število bojišč je v tej vojni izredno veliko in mnogo se je že razpravljalo o tem, katero izmed njih bi utegnilo biti odločilno. Tudi mi smo o tem že pisali in navedli mnenja raznih vojaških strokovnjakov, ki se na splošno strinjajo v tem, da je za velesili osi ključ do zmage prav za prav samo angleški otok Samo tam bi lahko prišlo do končne odločitve, medtem ko so vsa druga bojišča ali pomožna bojišča za britansko izžepavanje ali pa bojišča, ki se na njih odloča usoda posameznih velesil v koaliciji z Nemčijo, v kolikor gre za posebno življenjske prostore teh velesil, kakor na primer Italije ali Japonske. Danes se na to vprašanje vračamo, predvsem zaradi tega, ker nam najnovejša Hitlerjeva pojasnila v njegovem večeršnjem govoru spet nekoliko olajšujejo pregled zapletenega položaja.

Za Nemce je še vedno glavno bojišče ono na zapadu, kjer se v vsem možnem obsegu nadaljuje dvoboj med Nemčijo in Anglijo, zaenkrat predvsem v zraku in na morju. Tu gre, kakor je včeraj ponovno izjavil Hitler, »za zmago enega ali drugega«. Vmesnih, srednjih poti ali izhodov torej ni, kajti po Hitlerjevem mnenju ne gre tu le za oborožen spopad dveh držav, temveč za »boj dveh svetov«, boj dveh sistemov. Prav na tem bojišču pa je poleg zgolj vojaškega činitelja izredno važnega pomena tudi časovni činitelj, to pa zaradi tega, ker je po splošni sodbi vojaških strokovnjakov danes še zelo težko reči, kdo bo tu gospodar zraka in kdo gospodar morja. Oba ta dva elementa pa sta za odgovor na vprašanje, kdo bo gospodar Anglije, bistvenega pomena. Prav zaradi tega utegne igra »general čas« odločilno vlogo. Hitler je v svojem večeršnjem govoru glede činiteljev pokazal največjo samozavest: »Nemčija ne bo niti vojaško niti časovno premagana.« Te besede so bile očividno mišljene kot odgovor na angleška pričakovanja, ki računajo, da bo Anglija zmagala najprej časovno, da ji bo torej predvsem pomagal »general čas« potem pa z novimi napori tudi vojaško.

Hitler je dalje v svojem večeršnjem govoru posvaril nemški narod zaradi nestrpnosti v pogledu nemških akcij. Tudi glede končnega, odločilnega udara na zapadu — mislil je verjetno na vpad v Anglijo — je opozoril, da gre do »nekaterih akcij morda počasno«, vendar pa ni že odstavljeno z dnevnega reda, kar je trenutno samo odloženo: »Mi bi lahko že jeseni napadli na zapadu, pa smo to preložili na pomlad.« Mnogi, ki so v zadnjem času pisali o možnosti nemške invazije v Anglijo letošnjo zimo, utegnajo te Hitlerjeve izjave tolmačiti le kot »manever«, ki naj prikriva pravi čas nemških akcij. Odgovor bo prinesel šele nadaljnji razvoj sam.

Ostali del Hitlerjevih večeršnjih izjav se našega razmišljanja nenosredno ne tiče, pač pa posredno. Hitler je svojemu narodu in svetu še enkrat razložil vzroke in nagibe nemškega vstopa v vojno, pri čemer je bolj ko kdajkoli doslej opozarjal predvsem na socialni značaj sedanje vojne. Nemčija se po Hitlerjevih izjavah bori za pravico do svojega življenjskega prostora, ki ji pritiče prav zaradi sorazmerja z življenjskimi prostori drugih velesil. Ob enem pa se bori v tej vojni »kot zastopnica nemaničev«, torej proti mednarodnim bogatašem, veleposelnikom in mednarodnemu kapitalu. Hitler hoče s to vojno pokazati svetu, »kdo je gospodar, kapital ali delo«. Tako je utemeljil svojo izjavo, da gre v tej borbi za »boj med dvema svetovoma«. Ta del njegovih izjav je za razumevanje vprašanja o težišču sedanje vojne v toliko važen in zanimiv, ker sam po sebi nakazuje prejšnje kakor kratko vojno. Hitler je namreč prav tako govoril o ameriški kakor o angleški demokraciji ter o ameriškem kakor angleškem kapitalu, s čimer je nakazal, da gre na zapadu ne le za angleško, temveč za širše »oceansko bojišče«.

V tej zvezi postane lažje razumljiv tudi položaj vseh ostalih bojišč. Poleg zapadnega prihajajo v zvezi z italijanskim vojevanjem še posebej v poštev sredozemsko afriško (ki se svet deli na libijsko-egiptsko in abesinsko-sudansko, medtem ko je abesinsko-kenijsko trenutno mrtvo) ter končno še najnovejšo grško-albansko bojišče. Bežen pogled na zemljevid kaže, da nobeno teh bojišč ne more biti samo sebi namen, ako naj velesili osi dosežeta svoj končni vojni cilj: zrušenje britanskega imperija. Vsako izmed njih je namreč le eno izmed sredstev za dosego tega končnega cilja. V kolikor pa je ali bi morlo postati le samo sebi namen, izgubi vrednost kot sredstvo za končni uspeh.

V neposredni zvezi s tem je bilo že ves čas italijanskega sodelovanja na nemški strani vprašanje razširjenja sedanega vojnega področja na predele, ki so še izven vojne. Tu vprašanje je bilo tudi v zadnjem času ponovno pereče vendar ne moremo reči, da bi se bilo rešilo v smeri razširjenja vojne. Nasprotno lahko po trenutnem položaju

Borbe velikega obsega v Afriki

Sunek angleške vojske iz Zapadne pušave v Egiptu proti Sredozemskemu morju

Sodelovanje angleške vojne mornarice in letalstva z vojsko na kopnem

London, 10. dec. j. (AFI) Po zadnjih informacijah, s katerimi razpolagajo v merodajnih londonskih vojaških krogih, je prvi uspeh nove angleške ofenzive v Zapadni pušavi zavzel »vseh italijanskih taborišč, katera je nasprotnik ogorčeno branil. Večina izmed italijanskih vojakov, ki so bili pri tej priliki ujeti, je Libijcev, ki tvorijo dve petini celotnega števila italijanskih čet na tej fronti.

Zaenkrat še ni mogoče dognati, ali pomenijo večerj započete angleške vojaške operacije na tej fronti uvod v k splošni ofenzivi. Toda ne glede na to je dosedanja uspeh angleške ofenzivne akcije vzbudil v Londonu največje zadovoljstvo, zlasti še, ker so italijanska taborišča v Zapadni pušavi razmeščena v četverokotu. Dva meša so ta taborišča Italijani neprestano utrjevali in opremili z ovirami proti tankom, z novimi topništvi, protiletalskimi baterijami ter močnimi novimi oddelki čet. V Londonu je znano, da so v zadnjem času zbrali Italijani v Libiji znatne rezerve na četah in vojnem materialu ter da so zelo izboljšali in utrdili prometne zveze. Glede na to se ne sme pričakovati, da bodo sledili angleški uspehi, kakor strela z jasnega. Treba je tudi računati z velikanskimi razdaljami, ki jih je treba tam obvladati. Za primero navajajo v londonskih vojaških krogih, da bi n. pr. vsa Albanija, kjer so prav tako trenutno angažirane angleške vojaške sile, izpolnila le prav skromen kotiček velikanske Egiptске pušave, ki predstavlja nov vojni teren v Afriki.

Navzlic tem težkočam, ki jih nikakor ni podcenjevati, pa sodijo na merodajnem mestu v Londonu, da se operacije v Afriki, ki so se pričele hkrati na kopnem, na morju in v zraku, zadovoljivo razvijajo.

Angleško vojno brodogojce bombardira ves čas italijanske postojanke ob obali pri Sidi Baraniju. **Kairo, 10. dec. j. (Ass. Press)** Široka fronta, ki poteka pred Sidi Baranijem skoraj nanafko v severno-južni smeri, teče vsekoli po pušavskem terenu. Vojaške akcije so zdaj v teku na vsej njeni dolžini. Angleške čete so prešle v napad pod poveljstvom generala Ailsona. Italijanska vojska, ki je pod poveljstvom maršala Grazianija, predstavlja na svoji moči dve veliki armadi, ki sta po številu znatno močnejši od angleških čet. Toda Angleži razpolagajo z več dobro izvežebanimi oklopnimi divizijami, ki že dolgo operirajo na pušavskem terenu in katerih močnosta že del časa živi v pušavskem podnebnju. Te oklone edince so porazložene na širokem terenu, so izredno gibljive in so že doslej angleški nehoti izkopalne velike uspehe, zlasti v lahkih izvidniških akcijah, ki so na tako razsežnem ozemlju, kakor je Zapadna pušava, izredne važnosti. Pehotne oddeleke angleške vojaške sile na tej fronti tvori v glavnem armada, sestavljena iz britanskih dominijonov Avstralije, Nove Zelandije in Indije. Vse te čete so sestavljene iz vojštanov, ki te že dolgo v aktivni službi in zato dobro preizkušene. Čete imajo za seboj daljšo dobo vaje v operiranju na pušavskem ozemlju.

Podrobnosti o napadu

Kairo, 10. dec. s. (Reuter). Vrhovni poveljnik angleške vojske na Bližnjem Vzhodu general Wavell je včeraj sprejel vojaške poročevalce angleških, egiptskih in inozemskih listov ter jim je sporočil, da so angleške čete v zapadni pušavi v Egiptu včeraj jutraj prešle v napad proti italijanskim postojankam.

Reuterjev dopisnik doznava o dosedanjem poteku bojev naslednje podrobnosti: Boji se vrše na vrhu obalne vzmetine, nekako 25 do 35 km južno od Sidi Baranija, kjer so prve postojanke italijanske vojske, ki obstojajo med drugim iz 6 utrjenih taborišč. Pokret angleške vojske se je dejansko pričel že v soboto zvečer, ko so se oddelki pehote v sodelovanju z mehaniziranimi edinicami pomaknili pod zaščito teme v 13 km široko »ozemlje brez gospodarja«, ki je doslej ločilo oba vojna tabora. V največji tajnosti so se angleške čete namestile v dobro skrite postojanke ter so ostale tam do nedelje večer. Vse preko nedelje jih italijanska izvidniška letala niso odkrila. V noči od nedelje na ponedeljek so se Angleži nato povsem tiho še nadalje približali italijanskim postojankam, tako, da so bili končno od njih oddaljeni samo še za streljaj. Zgodaj v ponedeljek jutraj se je nato pričel napad. Po borbi,

ju celo trdimo, da je na vsem evropskem področju in na vseh njegovih obronkih v azijski ali afriški smeri le malo verjetnosti za takšno razširjenje. O tem smo na tem mestu v zadnjem času že večkrat pisali, bodisi glede Balkana in Bližnjega vzhoda, bodisi glede Balkana in Bližnjega vzhoda, bodisi glede južnega dela zapadne Evrope, kjer sta se v tej zvezi postavljali doslej predvsem francoski in španski vprašanje, brez konkretne rešitve.

Nekoliko drugačen je trenutni položaj na daljnovzhodnem bojišču. Tam je v zadnjem času opaziti značilne spremembe v stališču Japonske, ki bi se rada izvela iz svojih kitajskih zagat, ker je na vsem kitajskem področju v glavnem navezana le še na obrambo svojih postojank, ter usmerila svojo ekspanzijo v drugo smer, bolj proti ju-

ki je trajala dve uri, je bilo eno izmed italijanskih utrjenih taborišč v napadu zavzeto. Operacije se še nadaljujejo in angleško vojsko uspešno podpirata tudi letalstvo in vojna mornarica.

O sodelovanju angleškega letalstva v večerjnih operacijah je bil izdan snoči naslednji posebni komunique poveljstva angleškega letalstva na Bližnjem vzhodu:

V tesnem sodelovanju z armado je angleško vojno letalstvo ves dan napadalo sovražnika. Z neprestanim bombardiranjem in obstreljevanjem s strojnimi je bila povzročena velika škoda na motoriziranih vozilih. Angleška letala so izvedla tudi več uspešnih izvidniških poletov nad položaji napredujoče angleške vojske. Dve italijanski lovski letali sta bili sestreljena. Angleški bombniki so bombardirali Sidi Barani, Bardio in Sollum.

Večerni angleški komunikate

Kairo, 10. dec. s. (Reuter) Nocojšnji komunikate poveljstva angleške vojske na Bližnjem vzhodu javlja:

Operacije v Zapadni pušavi se uspešno nadaljujejo. Doslej je ugotovljeno, da smo zajeli nad 4000 ujetnikov, kakor tudi mnogo srednje velikih tankov.

V Sudanu razvijajo naše izvidnice nadalje aktivnost v ozemlju pri Galabatu, pri čemer jih podpira naše topništvo.

Dve diviziji odrezani od zaledja

Kairo, 10. dec. s. (Reuter) Posebni Reuterjev poročevalec v Zapadni pušavi javlja nocoj, da so angleške oklopne edince, ki so med Sidi Baranijem in Bukbukom prodrle do morja, odrezale dve italijanski diviziji od zaledja. Prodor do morja je bil izveden 36 ur po prvem angleškem napadu na italijanske postojanke pri Sidi Baraniju.

Namen sedanjih angleških operacij

New York, 10. dec. s. Columbia B. S. smatra, da pomenijo angleške vojaške operacije pred Sidi Baranijem začetek ofenzive, ki naj vrže Italijane iz Sidi Baranija in s tem prepreči vsak bodoči poskus italijanskega prodora proti Sieru.

Churchillova izjava, da so angleške čete že prodirle do obale med Sidi Baranijem in Bukbukom, pomeni po mnenju ameriškega komentatorja da skušajo Angleži Sidi Barani obkoliti in da se je ta poskus vsaj deloma že posrečil.

London, 10. dec. s. (Reuter). O vojaških operacijah pred Sidi Baranijem dajejo v angleških vojaških krogih še naslednja pojasnila: Borba se vrši na približno 30 km širokem pasu med Sidi Baranijem in zadnjimi italijanskimi postojankami, ki leže dalje proti jugu v pušavi. Doslej je znano, da so Angleži napadli dve izm d šestih italijanskih utrjenih taborov od Sidi Baranija proti jugu. Menda sta bila napadena prav oba najjužnejša tabora v pušavi, tako da je sedaj ogroženo predvsem desno krilo italijanske vojske.

Kairo, 10. dec. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva na Bližnjem vzhodu javlja nocoj v posebnem poročilu: Doslej je znano, da je bilo od pričetka angleških ofenzivnih operacij pri Sidi Baraniju in včasih dalje sestreljenih ali uničenih 22 italijanskih letal, in sicer 18 gotovo, 4 pa skoraj gotovo, čeravno ti primeri še niso potrjeni.

Angleški bombniki so napadli včeraj vsa italijanska letališča od Dorno do Sidi Baranija in so povzročili veliko škodo. Lovska letala so v nizkih poletih zlo škodovala sovražniku z napadi na pomembne zveze.

Ugotovljeno je bilo da so bili v Bukbuku povzročeni veliki požari. Napadi angleških letal so tudi ovirali sovražne motorizirane transporte in vojaške operacije.

Odkar se je pričela angleška ofenzivna akcija, so bila skupno nad Zapadno pušavo sestreljena tri angleška letala.

Vtis med neutralsci

London, 10. dec. j. (Un. Press) V neutralskih vojaških krogih izjavljajo v zvezi z vestmi o pričetku nove angleške ofenzive v Libiji, da je zaenkrat dvomljivo, ali bo mogla Anglija v Zapadni pušavi izvršiti

gu, proti Nizozemski Indiji in znabiti še dalje. Tu bi lahko nastalo čez noč vprašanje ameriškega stališča. Ako bi se Amerika zadržala mirno, bi to lahko imelo usodne posledice za položaj evropskih posestev na Daljnem vzhodu. Ako bi pa posegla v razvoj, bi to lahko usodno vplivalo na ameriško pomoč Angliji na evropskem bojišču. Tako bi torej zaradi morebitne japonske ekspanzije v nove smeri utegnili nastati novi zapletljaji, ki bi nas postavili pred nove uganke glede razvoja vojne. Iz tega pa sledi, da navzlic ugotovitvi težišča sedanje vojne, ki je po splošni sodbi na angleškem otoku vendarle ni mogoče v naprej pričakovati, kolikšne spremembe lahko vnesejo v celokupni vojni razvoj operacije na drugih, podrejenih bojiščih, ki sama na sebi niso težišča sedanjega konflikta.

ofenzivo velikega obsega. Razmerja med angleškimi in italijanskimi četami v Zapadni pušavi je za Anglijo neugodnejše. V neutralskih vojaških krogih v Londonu so mnenja, da je čas zdaj ugoden le za napade omejenega obsega.

New York, 10. dec. s. (Reuter) Vsi današnji newyorški listi posvečajo kar največjo pozornost pričetku angleške ofenzive v Egiptu. Vsi listi javljajo uspešne angleške akcije pod velikimi naslovi na prvi strani.

Italijansko poročilo

Rim, 10. dec. br. (Stefani) V severni Afriki so bila sestreljena 4 sovražna letala.

V vzhodni Afriki je sovražnik napadel naše postojanke pri Teseneju z manjšim oddelkom pod vodstvom nekoga angleškega oficirja. Oddelek je bil na tovornih avtomobilih na katerih je bila razvita italijanska zastava. Kljub temu je bil sovražnik takoj prepoznani. Pol kompanije je napad takoj odbilo. Angleški oddelek, katerega poveljnik je padel, se je s hudimi izžubami takoj umaknil. Na naši strani so bili ranjeni en oficir in nekaj askarjev. Sovražna letala so napadla Acah in »teletniško« mreno pri Džibutiju. Občutnejše škode ni bilo.

Vojna na morju

London, 10. dec. s. (Reuter) Admiraliteta javlja, da je bilo v tednu do vključno 1. decembra potopljenih 9 angleških trgovinskih ladij s skupno težavo nad 41.300 tonami. Zavezniške trgovinske mornarice so

Churchill o razvoju operacij v Egiptu

Dve važni utrjeni italijanski postojanki v notranjosti pušave zavzeti — Med Sidi Baranijem in Bukbukom prodrli Angleži do morja

London, 10. dec. s. (Reuter) V spodnji zbornici je podal danes ministrski predsednik Churchill izjavo o poteku vojaških operacij v Zapadni pušavi v Egiptu. Izjavil je med drugim:

Kakor sem povedal na tem mestu, že pred meseci, je zlom Francije spravil v resno nevarnost naš položaj v Sredozemlju in je povzročil, da je postala naša naloga, da branimo Egipt pred sovražnim vdorom, skrajno težavna, zlasti še, ker smo tudi sami izpostavljeni doma nevarnosti nemškega vdora. Zato so bila od oktobra dalje, ko je vojni minister Eden posetil Egipt, poslana generalu Wavellu znatna ojačenja ne samo, da bi se s tem povečala varnost Egipta, temveč tudi, da bi bila omogočena ofenzivna akcija z naše strani. Tedaj pa je italijanski vdor v Gričo povzročil, da smo morali velike sile svojega letalstva poslati v Gričo, da pomagamo Grkom pri njihovi južni obrambi rodne zemlje. Kakor je zbornici znano, je angleško letalstvo igralo zelo važno vlogo v zmagah, ki jih je dosegla grška vojska. Prejeli smo zato zahvalo od grškega kralja in vlade za vsa pomoč, ki smo jo mogli dati.

S pošiljanjem letal v Gričo pa je biločasno zmanjšano število naših letal na Bližnjem vzhodu, ki bi bilo potrebno za izvedbo ofenzivnih načrtov proti Italijanom, ki so bili že pripravljani. Šele ob začetku decembra je bilo številno stanje našega letalstva v Egiptu zopet tako ojačeno, da je bila ofenzivna akcija možna.

Tako je v soboto 9. decembra močan oddelek angleške niške armade pod poveljstvom generala Wilsona, sestojec iz angleških in kolonialnih čet s podporo odredka svobodne francoske vojske, krenil proti italijanskim pozicijam v Zapadni pušavi, ki so jih Italijani utrdili, odkar so jih pred tremi meseci zasedli. Zavedali smo se, da so take operacije na 75 milj dolgi poti skozi pušavo tvegane, zlasti, če je v njih angažirana znatna vojaška sila. Z zadovoljstvom smo zato vzeli na znanje, da so se operacije dobro končale.

Včeraj jutraj je naša vojska stopila v borbo s sovražnikom na raznih točkah na široki fronti od Sidi Baranija ob obali v notranjost pušave. Napad je bil izveden najprej na italijansko postojanko južno od Sidi Baranija. V prvi borbi je bilo ujetih nad 500 sovražnih vojakov in zaplenjena nekaj vojnega materijala. Poveljujoči italijanski general v tej postojanki je padel, njegov namestnik pa je bil ujet. Pozneje so naše čete nadaljevale z napadom ter so zavzele drugo večjo in važnejšo utrjeno postojanko. Zopet je bilo zajetih več ujetnikov in vojnega materijala. Drugi angleški oddelki so med tem dospeli do obale med Sidi Baranijem in 20 milj oddaljenim Bukbukom ter zajeli več ujetnikov in zasegli več prevoznih sredstev. Prezgodaj bi bilo govoriti o obsegu ali rezultatu teh znatnih operacij, ki so sedaj v teku, v vsakem primeru pa lahko rečemo, da je bila uvodna faza operacij za nas uspešna.

Seveda sta v teku operacij vojni brodogojce in vojno letalstvo nudila kopno vojski vsa pomoč. Angleške vojne ladje so obstreljevale razne pozicije sovražnika, kjer so bile borbe v teku, zlasti Mektilo in Sidi Barani.

Letalske akcije so obstojale iz večjega napada v nedeljo na letališče v Bengha-

v istem času izgubilo 3 ladje s 5700 tonami, nevtalne pa 1 ladjo z nekaj na 5000 tonami. Skupne izgube znašajo torej 13 ladij z 52.000 tonami. To je znatno manj nego običajni tedenski povpreček, ki v dosedanjem poteku vojne znaša okoli 62.000 ton.

Montevideo, 10. dec. s. (CBS). Nemški poslanik je vložil pri urugvajski vladi protest, ker je bilo angleški pomožni križariki dovoljeno, da popravi v Montevideu v teku 72 ur poškodbe, ki jih je utrpela v bitki z nemško vojno ladjo v Atlantiku.

London, 10. dec. s. (Reuter) Angleškim mornarjem s križarke »Diomedea«, ki so se vkrcali na nemški trgovski parnik »Idarwalde«, se ni posrečilo pogasiti požara, ki ga je zanetila nemška posadka, da prepreči, da bi parnik prišel Angležem v roke. »Idarwalde« se je pozneje popeljal Anglčiji so rešili vseh 45 članov posadke »Idarwalde« in jih na »Diomedeu« odpeljali v ujetništvo.

Poškodovan kanadski rušilec

Ottawa, 10. decembra AA. (Reuter). Uradno je bilo objavljeno da je bil kanadski rušilec »Saguney« med bitko z neko podmornico v južnem Atlantiku poškodovan od torpeda. Ob tej priliki je izgubilo 21 mornarjev, 18 pa jih je bilo ranjenih. Ranjene mornarje so prenesli v bolnišnico. Rušilec je priplul v pristanišče, kjer bodo opravili popravila.

Mornariški ministrstvo objavlja da je izgubila kanadska mornarica v teku dosedanje vojne v celoti 281 mornarjev, ki so bili ubiti oziroma se pogrešajo.

Churchill o razvoju operacij v Egiptu

Dve važni utrjeni italijanski postojanki v notranjosti pušave zavzeti — Med Sidi Baranijem in Bukbukom prodrli Angleži do morja

siju, pri čemer je bilo vrženih 25 ton bomb na hangarje in letala. Vso noč od nedelje na ponedeljek so potem angleški bombniki bombardirali kot uvod za napad prihodnjega dne prednja italijanska letališča v Zapadni pušavi. Včeraj so se med boji angleški letalski napadi nadaljevali in so angleška letala uspešno bombardirala sovražne postojanke. Lovska letala tipa Hurricane so v nizkih poletih s strojnimi ognjem napadla sovražne vojaške oddeleke in motorna vozila ter povzročila znatno škodo.

Nedvomno bodo v kratkem na razpolago nadaljnji podatki, za enkrat pa je to vse kar lahko povem.

Na vprašanje nekoga poslanca, ali iz dejstva, da so angleške čete prodrle med Sidi Baranijem in Bukbukom do obale, pomeni, da je sedaj Sidi Barani odrezan od zaledja, je odgovoril Churchill: »Bilo bi napačno kaj dodati k izjavi, ki sem jo že pravkar podal.«

Preosnova letalstva obalnega poveljstva

Churchill je odgovoril tudi na neko vprašanje glede reorganizacije letalstva obalnega poveljstva. Churchill je bil vprašan, ali vlada ne bo podredila letal obalnega poveljstva nobenemu novemu poveljstvu, ne da bi bil preje vprašan parlament. Churchill je odgovoril, da nima razloga, da bi podal v takem smislu posebno zagotovilo, ker je on sam kot obrambni minister odgovoren za vodstvo vojske. Za enkrat pa lahko pove, da v organizaciji letal obalnega poveljstva ne bo izvedena nobena bistvena sprememba. Čeprav pa bo letalstvo obalnega poveljstva ostalo še nadalje podrejeno vrhovnemu poveljstvu angleškega letalstva, pa bo vendar potrebno, da bodo letala obalnega poveljstva v bodoče igrala važnejšo vlogo nego doslej pri zaščiti trgovskega brodogojca. V tem smislu bodo gotovo potrebne spremembe. Churchill je omenil, da letala obalnega poveljstva že sedaj čisto zelo uspešno sodelujejo z vojno mornarico.

Angleško posojilo Čangkajskovi vladi

Podtajnik za zunanje zadeve Butler je sporočil, da sta se angleška in kitajska vlada sporazumeli glede posojila 10 milijonov funtov, ki ga je angleška vlada sklenila dovoliti Kitajski. Butler je omenil, da je 30. novembra vlada Zedinjenih držav objavila, da je dovolila Kitajski nove kredite. Angleška vlada se je nato z ozirom na važnost svojih finančnih in gospodarskih odnosov s Kitajsko odločila, da nudi Kitajski nadaljnjo pomoč. Pod pogojem, da se kitajska vlada zaveže, da bodo angleški funti, ki jih bo prejela, porabljeni samo v območju, kjer velja angleški funt kot plačilno sredstvo, je dovolila angleška vlada kitajski 5 milijonov funtov posojila za kitajski stabilizacijski fond. 5 milijonov pa za nakup v Angliji in angleškem imperiju, oziroma v državah, kjer je funt zakonito plačilno sredstvo. V tem smislu je angleška vlada že obvestila kitajsko vlado.

Vlada je nadalje obvestila parlament, da se bo v kratkem vršila tajna seja zbornice, ki se bo bavila z vprašanji trgovinske plovbe.

HITLER O VZROKIH VOJNE

Včera je vodja Nemčije govoril delavstvu nemške oboroževalne industrije o ideoloških in socialnih razlikah med demokratskim in narodno-socialističnim sistemom

Berlin, 10. dec. br. (DNB) Šele davi se je razširila po mestu napoved, da bo Hitler v neki berlinski tovarni orožja govoril delavstvu vse nemške oboroževalne industrije. Dejansko so bili po vseh nemških tovarnah orožja, streliva in drugih vojnih potrebščin razpostavljeni zvočniki, okrog katerih so se pričele ob 11. zbirati množice delavcev in delavic. Velikega zborovanja v berlinski tovarni so se udeležili tudi propagandni minister dr. Göbbels, vodja nemške delovne fronte dr. Ley, šefi nemških vojnih sil maršal Keitel, admiral Raeder in general Kesselring ter druge osebnosti. Hitler se je pripeljal na zborovanje točno po programu.

Vodja Nemčije je na zborovanju, ki ga je otvoril propagandni minister dr. Göbbels, govoril po uradni formi. V svojem govoru je obrazložil razloge, zaradi katerih se je Nemčija morala odločiti za sedanjo vojno, v prvi vrsti nesporazumno razdelitev sveta in bogastva med vodilne narode. Pokazal je na razliko dveh borečih se svetov, kapitalizma in delovne narodne skupnosti Nemčije. Poudaril je, kako se je ves nemški gospodarski sistem osnoval na načelu dela in odklonil zlatu podlago, kako se v Nemčiji postavljajo na vodilna mesta v resnici najposobnejši ljudje iz vseh slojev naroda, mesto iz njegove vodilne kaste. Zvrčal je vs krivdo za vojno na angleške vojne hujskavce, ki so se v zadnji svetovni vojni borili proti Nemčiji. Poudaril je, da iz vsega početka celoval za mirno izpolnitev nemških življenjskih zahtev, združitev vseh Nemcev v eno državo in povrnitev vseh odvzetih kolonij, a da je bilo vse njegovo prizadevanje za mirno sporazumevanje na tej osnovi zaman. Nemčija, ki si je želela pridobiti nelesposobnih ljudi, nego tudi dovolj in preveč sredstev za dosego svojega cilja, ne bo odnehala. Nemčija se sedaj bori, ne da bi dosegla prestižne uspehe, marveč s treznih vojaških vidikov. Kar se mora zgoditi, je posebej poudaril, se bo zgodilo. Upati pa je, da pride ura, ko bo spet zmogala pamet in bo mir obnovljen. Svet mora pa vedeti, da Nemčije ni mogoče premagati ne s časom, ne z orožjem, ne na gospodarskem področju. Nazadnje je govoril o velikih načrtih za veliko socialno državo, ki bo za stoletja zagotovljen mir, kulturni razvoj in blagostanje in ki bo vzgled socialne organizacije vsem drugim narodom.

Nepravilna razdelitev zemeljskih dobrin

Govorim sedaj je poredkoma, je kancelar pričel svoj govor, prvič zato, ker imam malo časa za besede in drugič, ker menim, da je boljše delati, kakor pa govoriti. Sredi borbe smo, v kateri ne gre toliko za stvar enega ali drugega naroda, kakor za stvar dveh nasprotnih svetov. Poskušal vam bom dati na kratko vpogled v globlje razloge tega obračunavanja. Omejil se bom samo na zapadno Evropo.

Narodi, za katere tu gre, so v prvi vrsti Nemci, ki jih je 85 milijonov, Angličani, ki jih je 46 milijonov, Italijani, ki jih je 45 in Francozi, ki jih je okrog 37 milijonov. To so jedra držav, ki so si nasprotni v tej vojni. Če sedaj pogledamo življenjske osnove teh narodov, se pokažejo naslednja dejstva: 46 milijonov Angležev obvlada kompleksno zemljo, ki obsega okrog 40 milijonov kv. km sveta, 37 milijonov Francozov obvlada okrog 10 milijonov, 45 milijonov Italijanov ima okrog 500.000, 85 milijonov Nemcev pa ima za svojo življenjsko osnovo komaj 500.000 kv. km in še to šele po naši intervenciji. Ali je ljubi Bog svet tako razdelil? Ne! Razdelili so si ga tako ljudje sami in to v glavnem v poslednjih 300 letih, v času, ko je bil nemški narod notranje oslabilen in raztrgan na vrsto malih držav. V tem času je najposobnejši narod zapadne Evrope trčil vse svoje sile izključno v notranjih borbah, ostali svet pa je razdelil ne morda s pogodbi in posnetimi sporazumi, marveč izključno s silo. Tako so si Angličani sestavili svoj ogromni imperij.

Drugi narod, ki je bil prav tako oškodovan, so bili Italijani, ki so v tem času doživljali podobno usodo, kakor mi. Notranje raztrgani v številne majhne države, so se prav tako v medsebojnih borbah razkrajali in drobili. Italijanski narod svoje naravne pozicije v Sredozemlju nele da ni ohranil, marveč si je tudi ni mogel na novo pridobiti. Tako sta bila ta dva močna naroda izločena iz vsakega sorazmerja z drugimi narodi.

Prvi razlog sedanje borbe je torej v tem, da je svet nepravilno razdeljen. Naravno je, da mora biti tudi med narodi odpravljena prevelika napetost med bogastvom in siromaštvom. In če se to ne da doseči s pametjo, se mora s silo. Ali morajo eni po svoji pameti pristati na pravičnejšo razdelitev, ali pa si morajo podjarmljeni in zatirani, od nesreče preganjeni vzeti s silo, kar jim pripada.

Dve osnovni zahtevi nemške revolucije

V notranjosti naše narodne skupnosti je bila velika naloga, ki sem si jo postavil v tem smislu, rešena po pameti in z dobro voljo. Odstranila se je velika napetost med bogatimi in revnimi. Vem, da tega problema ni mogoče rešiti od danes do jutri, a vendar je v nekem času mogoče približati en razred drugemu. Pravica do življenja je obča in enakomerna. Bistvo vsakega pravega socialnega reda je, skrbeti za to, da življenje ne bo miloščina, marveč pravica, ki se mora izpolniti. Ta pravica je stvarno tudi pravna zahteva in načelna značaj. Pravica do življenja prihaja od nekdanj prvstvenosti in izražajo zahtevi po zemlji. Na tej osnovi so se narodi od nekdanj borili, ker jim drugo ni preostalo, ker so spoznali, da so celo krvave žrtve boljše, kakor njihova počasna smrt. Tako sem že od pričetku narodnosocialistične revolucije l. 1933. postavil dve naši osnovni zahtevi: prva je bila zahteva po naši narodni skupnosti, iznešena v spoznanju, da brez nje ne more biti govora o mobilizaciji sil in izvedbi naše druge življenjske zahteve. Socialna skupnost je bila pogoj, da se vsa nemška sila spet uredi in da se nemški narod spet sam zave svoje moči. Šele ko se je to zgodilo, si je mogel nemški narod postaviti svojo skupno življenjsko za-

htevo in jo tudi uresničiti. Pot do nemške narodne skupnosti je bila težka. Z obeh strani so nam nametali polena pod noge. Inteligenčni krogi so se zoperstavljali izravnanju socialnega položaja, a vendar nam je večina nazadnje sledila. Sloji siromakov so se branili, češ da imajo svojo razredno zavest in svojo organizacijo. Prišli so tudi oni. Lahko bi bilo rešiti problem s kratko gesto: odsekati glave inteligenca. Ali pa naj bi mar potem čakali 50 ali 100 let, da bi si spet pridobili ljudi, ki bi s svojim razumom dognali, kako naj naših 140 ljudi živi na enem kvadratnem km? Ljudje so produkt svoje vzgoje in so končno v svojem jedru vsi enaki. Mi vemo, da tega, kar se je napravilo v treh ali štirih stoletjih, ni mogoče spraviti s sveta v treh ali štirih letih, počasi pa se bo to vendar zgodilo. Mi smo si morali ustvariti svojo nemško ljudsko skupnost, če smo hoteli v bodoče od naroda sploh še kaj pričakovati. Ljudska skupnost je bila naša prva zahteva. Kos za kosom se je uresničila in vi veste, kaj smo v tem času vse storili in kaj vse odpravili. Treba je bilo dati vsem skupaj en prapor, treba je bilo odpraviti stare tradicije, na katerih so ljudje viseli, pokrete, stanovsko zavest, vse, kar ni spadalo v okvir narodne skupnostne zavesti. To je bila prva točka programa, ki smo si ga zastavili l. 1933. Njegova realizacija je uspeša.

Druga naša življenjska pravna zahteva je bila odprava zunanje-političnih goljufij, ki so poslednjič prišle do izraza v Versailles in ki so imele zgolj namen, onemogočiti ostvarevanje naše ljudske skupnosti in nam vzeti naše kolonije. Zato je bila druga točka našega programa glas borbe proti Versaillesu. Že ko sem se prvič kot skromen vojak oglašal z nekim predavanjem, sem govoril proti versajski pogodbi in za obnovo močne nemške države. V tem pa je tudi prvi razlog za sedanjo svetovno borbo. Ostali svet ni hotel dopustiti našo notranjo povezanost, ker je vedel, da bo mo tedaj nastopil z našo življenjsko zahtevno ter jo uresničiti. Hotel je očuvati Versailles in je menil, da lahko pomeni drugi vestfalski mir.

Nemška valuta je delovna sila

Kancelar Hitler je nato primerjal življenje v takozvanih demokratskih državah z življenjem Nemčije in zelo ostro kritično zbral metode demokracije. Stojimo na stališču, da je kapital zaradi gospodarstva in gospodarstva zaradi naroda. Prvenstvo je narod, vse drugo so sredstva za dosego cilja. Če gospodarstvo ni sposobno naroda prehraniti, je slabo. Očita se nam, da smo se ločili od zlata podlage. Kako naj bi se bili ločili od nje, ko je sploh nismo imeli. Zato smo si uredili svoj gospodarski sistem na drugi podlagi. Zlato smo nadomestili z delovno silo, namesto zlata je delovna sila postala ona moč, s katero bomo udarili sleherni drugo silo! Tako smo zgradili vse naše gospodarstvo na načelu zdelal. In ta sistem se je sijajno izkazal. Naša marka je stabilna, ni zlata, toda drže jo pokonci vsi naši delavci. In zato je več vredna od zlata. Zasluga za to gre kmetu, ki dela od jutra do večera in delavcu in vsemu nemškemu narodu.

Noč brez bomb na Anglijo

Včera so se nemška letala omejila zgolj na izvidniške akcije

London, 10. dec. j. (Ass. Press). Po silnem nočnem napadu angleškega letalstva na London in okolico v noči od nedelje na ponedeljek, je nad Anglijo spet zavladalo popolno zatihanje. Kakor je razvidno iz uradnega komuniqueja, ki ga je davi objavilo vojno ministrstvo, so se včeraj nemška letala omejevala zgolj na izvidniške akcije in je bilo pri tej priliki nad Severnim morjem popoldne sestreljeno eno izmed nemških letal. Razen teh akcij se nemška letala niti v ponedeljek preko se nemška letala niti v turek niso pojavila nikjer v bližini angleških obal.

O nedeljskem nočnem napadu na London se še naknadno doznavajo, da so nemška letala priletela nad London z raznih oporišč na francoski obali. Kakor tudi z letalskih baz na Holandskem in celo na Norveškem. Požari, ki so jih nemška letala zanesla v Londonu, so bili mestoma tako siloviti, da se je odsvit videl celo z druge obale Rokavskega preliva. Pionirski čete v Londonu so se zdaj zaposlene z odstranjevanjem ruševin, ki so v nekaterih ulicah popolnoma preprečile promet. Več stanovanjskih blokov je ostalo brez elektrike in vodne napeljavae.

Včerajšnji in današnji londonski tihi so obširno bavijo z nedeljskim nemškim letalskim napadom ter svare londonsko prebivalstvo pred optimizmom, ki ga je vzbudilo zatihanje v minulem tednu in po katerem so marsikje skleparili, da je glavna sila nemških letalskih napadov za letošnjo zimo odvrnjena. Prav nedeljski napad je dokazal da mora biti London tudi v zimskih mesecih pripravljeno na letalske napade največjega obsega.

London, 10. dec. s. (Col. B. S.) Izostanek nemških letalskih napadov na Anglijo je javnost nekoliko presenetil, ker je bila noč popolnoma jasna in je setal mesec. Strokovni krogi ne dajejo nobenega pojasnila, zakaj so napadi izostali. Domneva pa, da je bilo vreme nad letališči v severni Franciji, Belgiji in Nizozemski, odkoder podvzemajo Nemci svoje napade, neugodno in se letala niso mogla dvigniti.

Londončani so kljub dejstvu, da vso noč v prestolnici sploh ni bilo letalskega alarma, v pričakovanju napada večnoma odšli že zrodaj zvečer v zaklonišča in so ostali tam kakor običajno do jutra.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 10. dec. br. (DNB) Vrhovno poveljstvo nemške vojske je opoldne objavilo naslednje službeno vojno poročilo:

Nešetokrat sem predlagal, da naj opustimo oboroževanje, izločimo letalstvo iz vojne, se odpovemo bombam, toda vselej so nas zavrnili z zasmehom, češ mi vam bomo že vsilili svojo voljo. Toda človek sem, ki ne odneham. Spoznal sem, da se mora nemški narod še enkrat pognati v borbo proti ljudem, ki so ga napadali že v zadnji svetovni vojni. Zares so se v Angliji pojavili isti ljudje kako tedaj: isti Churchill, ki je bil takrat največji hujskavec, isti Chamberlain, ki je prav tako hujskalec že tedaj, in vsi ostali.

„Nemčije ni mogoče premagati“

Pred sedmimi leti sem zaman govoril angleškimi državljanom, da nočem vojne, danes jo imajo. Če pa ima ta gospoda tudi danes namen uničiti narodnosocialistično državo in razkosati nemški narod, kakor so to njeni cilji, bo doživela presenečenje, ki se je menda že pričelo. Dosegli smo ogromne uspehe z malimi žrtvami. V 18 dneh je bila premagana država, ki je napovedovala, da nas bo uničila pred Berlinom. Zaman so Angležji izjavljali, da sem v primeru Norveške zamudil avtobus: prišel sem tik pred njimi in ni je sile, ki bi sedaj premaknila nemškega vojaka s tega. V skrbeh so stari možje, ki so doživeli nekoč borbe za Verdun in Flandrijo, preživljali dneve, ko je šla ofenziva skozi Nizozemsko in Belgijo. Pričakovali so ogromnih žrtev pred Maginotovo črto in vendar je bilo v 6 tednih vse končano ter so se našli vojaki utrdili ob kanalski obali. Zasluga za vse to gre sijajni obrambni sili, vzgojeni v duhu narodne skupnosti in boljšeju orožju, ki ga je skoval nemški delavec. Nemški narod je organiziran in pripravljen. Lahko bi dosegel svoje uspehe na zapadu že lani, toda hotel sem pričakati lepše vreme. Mislim, da se je to izplačalo. Nemški narod bo vzdržal in čakal ker ve, da smo si s časom prihranili že mnogo žrtev. Nočemo doseči zgolj prestižne uspehe, marveč se hočemo boriti izključno z vidika treznih vojaških dognanj. Kar se mora zgoditi, se bo zgodilo. Upam pa, da pride ura, ko spet zmaga pamet in se bo mir obnovil. Eno pa mora svet vedeti, da ni mogoče Nemčije uničiti ne vojaško, ne s časom, ne na gospodarskem področju. Karkoli naj se zgodi, Nemčija bo zmogla v tej vojni. Nisem človek, ki bi bil prišel kako delo in ga opustil sredi poti. Od vsega početka sem črtal z našega leksikona besedo kapitulacija. Ne želim borbe, če pa se kdo veseli našega poraza, jo bomo nadaljevali do zadnjega diha. Vem da stoj za menoj vse nemški narod. Vem, da sem danes spoznavalec življenja ki prihaja. Sedanja vojna bo privedla do novega življenja in blagostanja. To vam jamčim. Prišlo se bo delo, ki bo v korist milijonom ljudi. Ustvarili bomo Nemčijo, v kateri bo vsak njen sin prežet s fantastično ljubeznijo do domovine. Delali bomo skupno za veliko državo kulture, blagostanja in mira, ki si jo hočemo in ki si jo bomo tudi ustvarili.

Ob silnem navdušenju množice je Hitler ob 12.40 zaključil svoj govor. Propagandni minister dr. Göbbels je nato z nekaj besedami zaključil tudi veliko zborovanje.

Csakyjev obisk v Beogradu

Budimpešta, 10. decembra. AA. (Havas) Grofa Csakyja bo spremljalo v Beograd več uradnikov zunanje ministrstva in več predstavnikov budimpeštanskih listov. Madžarski politični krogi smatrajo, da ni govora o kakem samo trenutnem zblizanju med Madžarsko in Jugoslavijo, ampak da bo imel obisk grofa Csakyja za cilj poglobliti madžarsko-jugoslovske prijateljske odnose. V budimpeštanskih političnih krogih se obisk smatra kot novo obdobje v miroljubni konsolidaciji jugovzhodne Evrope. Smatra se, da se madžarsko-jugoslovske odnosej povoljno razvijajo in da bodo imeli ugoden učinek na celokupno politiko jugovzhodne Evrope.

Opozorilo pošiljateljema blaga po železnici

Beograd, 10. decembra. AA. Zaradi bližajočih se praznikov je treba pričakovati povečanje blagovne prometa. Da pa ne bi prišlo do večjih težav pri odpremi in izdajanju pošiljk, da bi se preprečilo kupčenje blaga v zadnjih dneh pred prazniki zaradi tega, ker so železnice zaradi izrednih razmer že itak preobremenjene se priporoča transportantom, da začno pošiljke odpremljati že sedaj.

Zatišje v Albaniji

Včera niti Italijani niti Grki niso izvršili napadov večjega obsega

Atene, 10. dec. i. (A. R.) Včera je bilo na vse albanske fronti relativno zatišje. Niti na severnem frontem odseku kjer so se vse minule dni nerestano menjavale grške ofenzivne akcije z italijanskimi defenzivnimi sunki včera niti na eni niti na drugi strani niso bili izvršeni napadi večjega obsega. Grške čete ki obvladujejo strateško zelo ugodne pozicije nad reko Skumbo so včerajšnji dan porabile za dodatno utrditev svojih postojank ker se je izkazalo da je treba računati morda s še močnejšimi italijanskimi protisunkmi. Včera je bilo na tem frontnem odseku na obeh straneh precej aktivno samo težko topništvo, ki pripravljalo teren za nove ofenzivne akcije, katerih je treba neposredno spet pričakovati. Umikanje italijanskih čet v smeri na Elbasan je bilo včera kakor so doznale grške izvidnice, nekoliko manjšega obsega. Letalstvo se je zaradi megleznega vremena na severni fronti lahko udeleževalo samo v omejenem obsevu.

Na južnem bojišču celokupno deno krilo italijanske armade počasi odstopa v smeri proti severu in severozapadu. Italijanski umik krijejo le manjše zaščitne čete. Ker se grške čete slei ko prei drža taktike največje previdnosti, slede odstopajočim italijanskim četam v razmahu, tako da v nekaterih točkah tega frontnega odseka razen patrolnih akcij ni tesnejšega stika med nasprotnimi četami. Italijanski umik se razvija kakor sodijo nevtralni vojaški opazovalci po naruri in se bo o italijanske čete utrdile morda v bližini kraja Miheros kjer pripravljajo z vso naletico nove postojanke. Tudi na tem frontnem odseku niti grški niti italijansko letalstvo včera ni bilo posebno aktivno.

Grško vojno poročilo

Atene, 10. decembra. AA. (Reuter) Grško vrhovno poveljstvo je snoči ob 11.00 uradno poročilo št. 43. ki pravi, da se bitke na fronti uspešno razvijajo in da grške čete nadaljujejo z novim prodiranjem.

Atene, 10. dec. s. (Ass. Press) Čeravno današnji grški komunique govori samo na splošno o novem napredovanju, se je vendar zvedelo, da se poročilo v glavnem nanaša na nove grške uspehe severzapadno od Arzirokastra. Tu so Grki do doline reke Drinos prodrali dalje v smeri proti Himari, kamor se v glavnem umika italijanska vojska izpred Arzirokastra. Istočasno prodirajo drugi grški oddelki ob obali od Santi Quaranta proti Himari. Doselej so prispele grške čete do točke, ki leži nekako pol potoja med obema mestoma. V grških vojaških krogih pričakujejo, da bodo Italijani pred Himaro nudili znova odločen odpor. V splošnem je položaj celera desneza krila italijanske vojske v zapadni Albaniji v bližini obale zelo težaven in se doslej Italijanom še nikjer ni posrečilo Grkov v tem delu fronte ustaviti.

V severovzhodnem delu bojišča so operacije nekoliko zastale. Deloma je pripisovati to slabemu vremenu. Italijani pa so tudi izkoristili premore ter so se na gorskih grebenih nad dolino reke Skumbi zakopali v strelske jame. Po mnenju ameriških novinarjev bodo morali Grki v balonemnem napadu turčisti te postojanke, če jih bodo hoteli zavzeti.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 10. dec. br. (Stefani) V 186. službenem vojnem poročilu, ki je bilo davi izdano, pravi vrhovno poveljstvo italijanske vojske:

Na grški fronti so bili na levem krilu in v sektorju ob reki Osumu odbiti napadi sovražnika, ki je imel zaradi naše takojšnje reakcije hude izgube. Na ostali fronti so se naše čete razvrstile na novih postojankah. Na čelu svojega alpinskega bataljona je junasško padel polkovnik Saro.

Rim, 10. dec. AA. (Stefani) Brat slavno padlega polkovnika Trizija, ki se je boril na grški fronti in ki je bil smrtno odločan z zlato kolajno, poročnik Vittorio Trizho je zaprosil, da bi bil dodeljen nekemu pehotnemu polku na grškem bojišču. Njegova prošnja je bila uslišana.

Angleži o položaju

London, 10. dec. s. (Reuter) Po angleških informacijah je počel na grško-italijanski fronti v Albaniji trenutno naslednji:

Severno od Santi Quaranta so Grki prodri 24 km daleč do mesteca Pikeras.

Na severnem delu fronte so italijanske čete izpraznile Klisuro. Kakor Grki javljajo, lahko mestece vsak trenutek zasedejo. Klisura je zelo velikega strateškega po-



Da je **ASPIRIN** originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, neshkodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Opisno reg. pod št. 1757 od 22. marta 1940.

Angleški napad na Valono

Atene, 10. dec. s. (Reuter). Povelj tvo angleškega letalstva v Grčiji javlja v svojem nočnem komunikatu:

Kljub slabemu vremenu so izvedla včera angleška letala napad na Valono. Bombe so zadele pristanišne naprave in zgradbe v luki. Letala so našla na odpor protiletalskega topništva med tem ko se sovražna lovska letala niso pojavila. Vsa angleška letala so se vrnila s teza poleta.

Angleži spuščajo Arnavte za fronto

London, 10. dec. s. (Reuter). Iz zanesljivih virov se je izvedelo, da so angleška in grška letala prepeljala v Albanijo znatno število albanskih patriotov, ki so se spustili za italijanske postojanke in sedaj napadajo italijansko vojsko.

Boji zopet oživeli

Atene, 10. dec. s. (Columbia BS). Grška vojska je danes pričela v še odločnejši obliki z napadi na vsej fronti. Grško vrhovno poveljstvo hoče očitno preprečiti, da bi stopile v akcijo sveže italijanske čete, ki so bile preko Valone pravkar prepeljane v Albanijo in s katerimi hoče general Sedu najbrž kmalu začeti protiofenzivo. Grške informacije pravijo, da italijanske čete iz Valone sproti odhajajo na bojišče. Prav zaradi tega pripisujejo posebno važnost včerajšnjemu ponovnemu napadu angleških bombnikov na Valono.

Izgleda, da Italijani za enkrat organizirajo obrambno črto med Elbasanom in Tepelenem. Ta črta naj bi v glavnem tekla ob dolini reke Skumbi. Pri Tepelenju so Italijani na 2000 m visokem gorovju razpostavili veliko število topov in streljnic, ki naj bi preprečili vsak grški prodor v tej smeri.

Na fronti javljajo o najhujših bojih s planine Mokra, kjer branijo Italijani močno utrjene postojanke. Italijani pošiljajo na ta sektor z vse naglico ojačenja. V središču bojišča so Grki prodri preko planine Ostrovice, vendar operirajo Italijani tu z oklopnimi oddelki in nudijo ogorčen odpor.

Veliko važnost pripisujejo Grki dejstvu, da se v Arzirokastru nahaja najboljša letališča v Albaniji. Odtod bodo odsele očitno angleška in grška letala posebno intenzivno lahko izvajala napade na Albanijo.

Italijanske izgube

Nekje v Italiji, 10. dec. AA. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanskih oboroženih sil je objavilo seznam padlih italijanskih vojakov v Albaniji novembra meseca. V tem času je padlo na polju časti 772 Italijanov, 8 Albancev, ranjenih je bilo 1874 Italijanov in 43 Albancev, izginilo pa je 711 Italijanov in 20 Albancev.

V severni Afriki je padlo 42 vojakov, ranjenih jih je bilo 107, izginilo pa je 110 vojakov. V vzhodni Afriki je padlo 26 vojakov, ranjenih je bilo 70, 7 pa jih je izginilo. Izgube v mornarici so v tem obdobju znašale 98 mož.

Slovenec — žrtev prometne nesreče v Beogradu

Beograd, 10. dec. p. Snoči se je pripetila v Beogradu huda prometna nesreča, katere žrtev je postal naš ožji rojak zobtehnik Marijan Fortič. Zvečer okrog 21.45 se je popeljal z motociklom po mestu. Na vogalu Višnjičevih in Čaičevih ulice mu je pridrel naproti neki avtomobil. Zaradi ostrega ovina se Fortič ni mogel več izločiti ter se je zal tel v avtomobil. V velikem loku ga je vrzlo preko avtomobila na pl. čnik, kjer je obležal nezavesten. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč. Njegovo stanje je dokaj resno. Z rentgenskim pregledom so ugotovili, da ima na treh krajih po čno lebanjo in zlomljeno desno nogo. Bil je vso noč in ves današnji dan v nezavesti. Poškodbe so rcer zelo resne, vendar na upajo zdravniki, da ga bodo, če ne nastopi kakih komplikacij, ohranili tri življenja.

Zemunska vremenska napoved: Oblačno in megleno, ponček dež ali sneg. Toplota se bo nekoliko dvignila.

Naši kraji in ljudje

Pionir bratstva med Bolgari in Jugoslavoani Ob 25 letnici smrti vseuč. prof. Antona Bezenška

Na današnji dan pred 25 leti je umrl v Sofiji naš rojak, vseučiliški profesor Anton Bezenšek. Ponovno smo se imeli priložnost seznaniti slovensko javnost z njegovim delom, podrobneje pred nekaj leti, ko so



bile ob vzidanju spominske plošče na njegovem domu na Frankolovem prirejene tudi v Ljubljani lepe svečanosti v njegov spomin. Še prav posebno pa je treba na tega našega zaslužnega pionirja jugoslovanskega bratstva opozoriti v današnjih časih, ko tu

in tam viharna doba skuša zamajati tiste temelje in opornike, katere so predniki današnjih pokolenj na Balkanu postavili z dragocenimi žrtvami.

Anton Bezenšek, ki se je rodil pred 86 leti, je študiral v Celju, nato pa v Zagrebu, dovršil je filozofijo, a največ zaslug si je pridobil kot ustanovitelj slovenske in jugoslovanske stenografije. Že leta 1866 je začel izdajati mesečnik »Jugoslovanski stenograf«. Svojemu delu je lahko dal širši razmah, ko se je preselil v Bolgarijo in tu je bilo od prosvetnega ministrstva naročeno, da ustvari sistem bolgarske stenografije. Medtem ko mu je bila zagotovljena profesorska služba na gimnaziji, je postal tudi ravnatelj stenografske tiskarne v Narodnem sobranju. Po prav uspešnem razmahu v Sofiji je služboval nekaj časa na realni gimnaziji v Plovdivu, kjer je le še razširil krog svojega prijateljstva in znanja. Njegova prava kariera se je pričela, ko se je leta 1910 vrnil na sofijsko vseučilišče kot izredni profesor. Svoji dragi Sofiji je ostal do smrti zvest. Tu je našel svoj drugi dom, tu je imel dovolj snovi in navdiha za številne članke, ki jih je stalno pošiljal v domovino, tu je sestavil lahkotne bolgarsko slovno za Slovence, katere je ob enem podrobneje seznanil z brati na jugu ko je pri Družbi sv. Mohorja izdal venomer zanimivo knjigo »Bolgarija in Srbija«. Dosegel je lepe časti, bil je častnik francoske akademije, odkrivan je bil z zlatim bolgarskim križcem za državljanske zasluge, z redom sv. Save in sv. Aleksandra, toda v največje zadoščanje mu je bilo častno opravljen delo v prid bratstvu južnih Slovanov. S to zavestjo je mirno zatisnil oči in v bodočnosti se bomo južni Slovani spominjali njegovega imena, morda še hvaležneje kakor danes.

1923. je prejel zlato kolajno za državljanske zasluge. Leta 1937 mu je podelila Zveza slovenskih združenj v Ljubljani častno diploma za več ko 30-letno delovanje v združništvu. Br. Jože Pečnik se že mnogo let z veliko ljubeznijo in vnuemo udejstvuje v sokolskih vrstah. Za časa svojega službovanja v Dobovi je bil soustanovitelj, prvi starosta, tajnik, blagajnik in vaditelj dece



tamkajšnjega sokolskega društva, po preselitvi v Brežice je bil več let član uprave brežiškega Sokola. Ko se je l. 1938 nastanil v Celju, sta si ga hitro osvojila Sokolsko društvo Celje-matica in celjska sokolska župa. Pri društvu je blagajnik, pri župi pa matrikar. Marljivo sodeluje pri prireditvah obeh organizacij in skoraj si ne moremo misliti sokolske prireditve, ki bi je ne zaključeval br. Jože Pečnik in ugotavljal njene grolnega učinka. Danes, ko se mnogi tako branijo brezplačnega društvenega dela in se lovijo za častnimi, napovor prostim mestji, je nesebično, požrtvovalno delo osivelega brata svetel primer zvestobe in ljubezni do sokolske organizacije. Bratu Jožetu Pečniku iskreno čestitamo in želimo, da bi bil še mnogo let s svojimi bogatimi izkušnjami v vrstcu sokolskega dela!

Dolenjci željno čakajo elektrike

Mali Slatnik, 10. decembra

Dolenjci smo vsi močno zadovoljni, ko moramo pozimi od prvega mraka do belega dne samo spat ali vsaj ostati v temi. Predlamski je dobilo Novo mesto banovinsko elektriko. Vsi smo se veselili, da bomo tudi ostali prišli do elektrike. Toda potekli sta že dve leti, a o elektrifikaciji Dolenjske ni glasu. Koga je tako prestrašilo, da je elektrika napeljana samo do Novega mesta, dalje pa nikakor več. Živimo kakor v bog ve kako zapuščenem bregovju, dasi so naši kraji polni prirodne lepote. Živimo v dolini sredi dveh električnih struj. Prva je bila napeljana do Gradišča

in celo do Mokrega polja, druga pa je oddaljena samo kakšne 3 km od nas (vzeto od Zabeje vasi), dalje je niso mogli napeljati. Naša dolina šteje kakšnih 350 hišnih števil, ki bi vse želele imeti elektriko. To so vasi: Mali Slatnik, Smolenje vas, Mala in Velika Cikava, Potov vrh, Krka, Dolenja vas, in Zihovo selo. Posestniki teh krajev so vsi pripravljeni pomagati pri gradnji, pa tudi s prispevki. Do nas bi bilo treba postaviti samo nekaj šez 100 drogov, ki bi jih ljudje vse dali zastonj. Naš okoliš pripada občini Šmihel-Stopiče, ki pa se premalo briga za zadevo. In tako ne trpimo samo zaradi pomanjkanja luči. Koliko bi se dalo napraviti s pomočjo elektrike pri obrtni in domači industriji! Toda za nas se nihče ne briga, ker pač že nekaj časa ni bilo volitev in so obljube splahnele kakor mehurji v zraku. Zdej, ko je tolikšno



pomanjkanje smrdljivca, se javno obračamo na vse, ki nam morejo pripomoči, naj se vendar pobrigajo, da bodo tudi naše vasi priključene napredku. Že letošnjo zimo bi kmetje ob električni luči lahko storili mnogo dobrega v prid drugim in sebi, tako pa nam brezplodno minevajo večerne ure. Kakor rečeno, se naši ljudje obvežejo pomagati kjerkoli bo treba, samo dajte nam luči!

Zagonetna ljubavna žaloigra mladega para Njuna zadnja želja je bila, da bi ostala nepoznana

V nedeljo popoldne so v Trogiru odkrili veliko žaloigro. V soboto sta prispela v Trogir mlad moški in ženska, ki sta vzela sobo v hotelu »Sonjara« in se vpisala kot Ivan Mušič, trgovski zastopnik iz Kranja, star 30 let, ona pa kot njegova žena Marta Mušičeva, rojena Recherjeva iz Kranja.

V soboto ves dan so jih mogli Trogirčani videti, kako se vsa srečna sprehajata po mestu. Tudi pri večerji nihče ni mogel opaziti, da bi se med njima to veselo razpoloženje kaj spremenilo. Nihče ni niti najmanj slutil, da se nesrečna pokojnika pripravljata na skupen odhod v smrt. Zato jih jutraj, ker jih dalje časa ni bilo k zajtrku, ni nihče pogrešil. Ko pa jih ni bilo niti k kosilu, je lastnik hotela postal sobarico, naj pogleda, kaj je z mladoporočencema. Sobarica se je vrnila s sporočilom, da so vrata sobe od znotraj zaklenjena in da v sobi ni slišati nikakega šuma. Lastnik hotela je čakal še celo uro, ko pa jih niti tedaj ni bilo na spregled, je odšel s svojimi uslužbenci pred sobo in začel trkati na vrata. Ker se ni nihče odzval, so se pojavile prve resne sumnje, da se je mladoporočencema moralo nekaj zgoditi. Vdri so v sobo, kjer se jim je nudil pretresljiv prizor. Na okrvavljenih rjuhah je ležal mladi par na postelji negiben. Poleg njega pa revolver šestmilimetrskega kalibra.

Hotelir je nemudno poklical policijo, da na kraju žaloigre dožene identiteto samomorilcev. Vendar se ji to ni posrečilo. Ugotovili so samo to, da je mladi mož najprej ustrelil svojo izvoljenko in nato še sebe. Našli so tudi nekaj sežganih listin, ki sta jih mlada nesrečnika uničila tik pred skupnim odhodom v smrt. V pismu, ki sta ga pustila, pa sta napisala, naj nikdar ne skušajo dognati njune identitete in da sta šla skupno v smrt zaradi tega, ker jima ni bilo usojeno biti skupaj v življenju.

Policija je nemudno sporočila imeni kakor sta se vpisala v hotelsko knjigo, policiji v Kranju, vendar doslej še nima nobenih obvestil. Zato je ves Trogir še vedno v razburjenem pričakovanju, kdo sta nesrečna mlada zaljubljenca.

Šnoči smo zadržali na policiji v Kranju za polnasila. Sporočili so nam, da so resnično preleli iz Trogira brozjav o samomoru mladega para z navedenimi imeni. Vendar so pri prvem vprašanju mogli

ugotoviti le to, da je pred letom in pol bil val v Čirčah Miro Mušič, ki pa ni bil trgovski zastopnik, pač na elektrovarilec. Zagonetka bo tako ostala zaenkrat nepojasnjena in bomo morali čakati na uspeh podrobnejših poizvedb v Kranju in drugod po Sloveniji, da se pojasni, kdo sta pokojnika.

Tisoč novorojenčkov

Muzirje, 10. decembra

Mozirska občinska babica ga Ana Veniškova je že dni doživela redek jubilej: H krstu je ponesla tisočega zemljana, ki je prišel z njeno pomočjo na svet. To je za našo vrlo babico, ki kljub težkim razmeram, v katerih splošno žive naše podežel-



ske babice, že 20 let vestno vrši svojo službo, gotovo lep praznik. Želimo ji, da doživi še kakšna dva tisočaka v plemeniti in trudopolni skrbni za zdravje naših mater in otrok. Gospa babica drži v naročju novorojenčka št. 1000, ob njej pa stoji novorojenček št. 1, ki je zdaj že odrasla gospodična.

Naše narodne umetnine v Rusiji Priprave za veliko razstavo v Moskvi so končane

Zagreb, 10. decembra

V kratkem bo v Sovjetski Rusiji razstavljena velika zbirka kakih 15.000 prekrasnih narodnih ročnih del iz vseh delov Jugoslavije. Zbirko je pripravil vneti zbiralec Danilo Popović in »Novosti« prinašajo o tem podrobno poročilo. Danilo Popović je 25 let križaril od vasi do vasi koder prebivajo Hrvati, Srbi in Slovenci in nabiral narodne motive. Vse to s finim okusom in dobrim poznavanjem stvari. V 25 letih je zbral pravcati etnografski muzej, ki obsega kakih 15.000 ročnih del, in to vezenin, preprog, platnenih izdelkov z narodnimi motivi, narodnih noš pa mnogo izdelkov iz hrastovine, tamburice, piščalke, gajbe, majolike, in še razne narodne umetnine.

Danilo Popović je iz ugledne vojvodinske družine, ki je nekoč imela lasten muzej narodnih starin. Danes so predmeti iz te starinske zbirke razvrščeni po raznih muzejih Jugoslavije. Danilo Popović pa je svoje življenje posvetil lastni zbirki in je priredil razstave po Evropi kakor tudi po Ameriki. Zdej se je odločil, da priredi razstavo v Sovjetski Rusiji. Vse je že bilo pripravljeno, da bi bila razstava odprta 1. decembra. Gradivo je že bilo naloženo v posebne zabojke, da bi bili odposlani v Rusijo. A prav tedaj so nastopili burni dogodki v Rumuniji in ni kazalo dragocene gradiva pošiljati skozi to državo. Zdej, ko so se razmere uredile, bo razstava odprta 15. januarja. V ta namen je v Moskvi pripravil velik paviljon Novi Eremitaž. Poleg drugih pokrajin bo prav častno zastopana tudi Slovenija z 2.000 motivi.

V velikem paviljonu Novi Eremitaž bo obsegala ta propagandna zbirka površino 4.200 kvadratnih metrov. Nad vhodom bo velik grb Jugoslavije. Izobesne bodo tri velike po 22 m dolge zastave: hrvatska, srbska in slovenska. V prvi veliki dvorani bo reliefna mapa Jugoslavije, 8 dolga in 6 m visoka, ki bo prikazovala narodopisje, kmetijstvo in industrijo naše države. Z organizatorjem razstave odputuje v Moskvo 10 kmetov in kmetic iz raznih naših krajev. Obloženi bodo v narodne noše ter bodo pri vstopu sprejemali posetnike in vodili skupine po razstavi. Osem velikih mehfanov bo ves čas razstave prenašala našo narodno glasbo in narodne pesmi po dvoranah. Naši kmetje in kmetice bodo

tudi igrali, peli in plesali narodna kola v glavni dvorani. Vsak posetnik bo dobil za spomin par majhnih opank. Danilo Popović ponese s seboj v Moskvo 150.000 parov takih opank. Ruski šolski mladini, ki bo obiskala razstavo, pa je pripravljeno drugo presenečenje: vsak otrok dobi dve majhni lutkici v šestinski narodni noši. Tudi takih lutkic je pripravljeno že več tisoč komadov. Vršilo se bo tudi nekaj predavanj. 250 velikih oljnatih slik bo prikazovalo tipe naših kmetov iz raznih krajev in 150 pokrajin in olju, ki so jih izdelali akademski slikarji; prodan pa ne bo niti en komad, ker je namen razstave samo ta, da seznanimo Rusijo z našim narodnim blagom. Dva posebna vagona bosta celotno zbirko prepeljala iz Jugoslavije v Rusijo. Razstava v Moskvi bo trajala 2 mesca. G. poslanik Plotnikov v Beogradu je navdušen naglasil, da bo prav lepa in učinkovita propaganda za Jugoslavijo. Tudi mi s svoje strani želimo, da bi čim bolj uspešno. Ko pa se bodo razmere umirile, bo zbirka potovala v mnoga velika mesta po Evropi in Ameriki.

Kljub osivelosti vneto pri sokolskem delu

Med celjskimi novicami je bilo nedavno objavljeno, kako je celjsko sokolstvo prisrčno počastilo 70-letnico svojega zvestega brata, upokojenega šolskega upravitelja br. Jožeta Pečnika. Zvrstilo se je zadnji čas precej jubilejni in to je tudi edini vzrok, da nekoliko post festum izpogovorimo o g. Jožetu Pečniku. Saj je eden izmed tistih naših mož, ki so si s svojim vsestransko sposobnim delom med narodom pridobili trajne zasluge.

Jože Pečnik je učiteljeval od 1891 do 1894 v St. Vidu pri Planini, nato do 1896 v Brežicah, od 1896 do 1928 v Kapelah pri Brežicah, nato pa do svoje upokojitve leta 1938. v Dobovi. Po upokojitvi je živel šest let v Brežicah, 1938 pa se je s svojo soprogo preselil v Celje. V Kapelah je delal tudi na združnem področju Leta 1905 je sodeloval pri ustanovitvi tamkajšnje Posojilnice. Je tudi soustanovitelj tamkajšnje kmetijske podružnice, podružnice Sadijskega in vrtnarskega društva ter Konjarske zadruge ter celjske Vinarske zadruge. Leta

Na razstavi Božidarja Jakca

V splošnem so bile še vse letošnje umetnostne razstave v Jakopičevem paviljonu prav zadovoljivo obiskane, a med najbolj obiskanimi je gotovo velika razstava Božidarja Jakca. Štiri dvorane Jakopičevega

paviljona je napolnil naš marljivo potujoči umetnik, ki je tokrat prinesel prav posebno žetev z madžarskih tal. Umetnost ljubice občinstvo dnevno prav številno obiskuje to lepo razstavo, še zlasti pa je obisk

zadovoljiv ob nedeljah. Kakor čujemo, je tudi odkup posameznih umetnin znan. Razstava bo odprta do 17. t. m. in nanjo opozarjamo vse, ki si jo doslej še niso ogledali.



Božidar Jakc: Mlin na Savi pri Mednem

Božidar Jakc: Belokranjski motiv

Kulturni pregled

Slovenska orkestralna glasba

UJMA pripravljajo njen pregledni in reprezentativni koncert

Ni še dolgo tega, kar je skladatelj Korpor napisal članek o Gerbiču, iz katerega sem izvedel, da je spisal Gerbič tudi simfonijo. Naglasil je celo, da bi bilo bolj važno izvajati skladbe naših starih mojstrov, kakor pa si delati reklamo z intervjuvi in podobnim. Ne da bi se čutil s tem prizadete, moram priznati, da o omenjeni Gerbičevi simfoniji do tedaj nisem imel pojma, čeprav verno zasledujem slovenske in tudi svetovne glasbene dogodke. Tudi iz omenjenega članka nisem izvedel nič drugega, kakor to, da je Gerbič napisal Čigava dolžnost bi se daj bila, da to simfonijo spoznamo ne vem. Tam, kjer imajo društva »Colligium musicum«, bi jih bilo treba na neki način za to zainteresirati — pri nas ga nimamo. Gotovo pa je nekdo kriv, da tega dela še ne poznamo, morda Gerbič sam, nehoté.

Naš prvi simfonik Jurij Mihevc je nihal med resno in vedro glasbo, zaradi tega je njegova resna glasba nekam vedra. Slišal sem uverturo »Planeti«, ki se dá prav dobro poslušati. Eden Inovec in Parma (Intermezzo iz opere »Ksenija«) sta napisala za svojo dobo in okoliže že prav lepa orkestralna dela.

Lajovic je spindal se na Dunaju simfonični stavek »Antante« ki je na bil še le uvod v njegov poznejši »Caprice« in v »Jesensko simfonijo«, ki jo je pred krat-

šali na zadnjem koncertu filharmonije v lanski sezoni. Od Arniča, ki se iz opusa v opus doživljava razvija, poznamo uverturo, simfonijo z orglami, deloma simfonijo »Duma«, »Scherzo«, oba poslednja v široko kvalitetna opusa »Pesem planin« in »Zapeljivca« ter bi kmalu radi spoznali še neizveden »Ples čarovnic«. Pri Škerjancu bom gotovo kaj izpustil toliko ima. V suiti »Ziahtni mečani« je še krotak zato na toliko bolj divji v »Koncertu« za orkester. Potem se je spet malo umiril v »Suiti« za godalni orkester v »Koncertu« za godalni orkester s solo-kvartetom v »Simfoniji« in v »Slovenski uverturi« poslednja dva opusa »Osem skladb za godalni orkester« in »Mařenka« pa sta nova ne le po harmoniji in uporabi instrumentov temveč tudi po horizontalni formi. Pa še ima »Klavirski koncert« z orkestrom. Uroš Prevorsek je s svojim »Concerto grosso« za godala dosegel prav lep uspeh. Jaz sem začel s »Suito« za orkester, nadaljeval s »Koncertom« za orkester, sledila je »Overture classique« »Pasacaglia in koral«, v naši operi kot balet izvajana »Orientalska suita«, »Koncert za klavir in pihalni orkester«, »Mouvement Symphonique«, »Nokturno« za godala, »Simfonija« (Quatre pièces Symphoniques) in simfonična slika »Mat« na svojo koreografa Borisa Pilata Midva s Škerjancem sva imela mnogo izvedb v inozemstvu — več kot doma. Tudi Lažovič.

Za simfonični koncert UJMA smo poleg Bernardovih Zebretovih Tomčevih in mojih skladb skušali dobiti na spored še novega Lažoviča in Arniča — pa sedi na Lažoviču Glasbena Matica, ki si je že prejšnjega leta prvo izvedbo na Arniča na iz istega razloga Matica. Kakor nam je žal, da obeh teh skladb nismo dobili je vendar razveseljiv sam razlog »sedenja na

njih«: obe skladbi sta gotovo izredno dobri in zanimivi. Gotovo mi je pri obilici gradiva kako ime ali kaka skladba »izpadla« — nameroma se to ni zgodilo. Slavko Ostere

Plesni večer Marte Paulinove

Z muzikalne strani

Plesni večer Marte Paulinove je obsegal zanimiv izbor skladb, ki nudio vse pogoje za ustvaritev izrazno močnih plesnih likov. Grečaničina »Otrokov dan«, obsega deset slik (Jutrnja molitev, Pri delu, Moj konjiček, Razbita igrača, Oče in mati, Obisk pri stari mami, Valček stare mame, Vesela vrtnice, Njanja pripoveduje, Otroki gre spat) je značilen zlasti po svojevrednosti harmonijah in pestrnih ritmičnih ter po pristnem tonu, s katerim se je skladatelj uživel v otroško dušo. Grečaničina je v tem pogledu poleg drugih ruskih poznavalcev otrokove notranjosti (n. pr. Čajkovskega) zelo močan in izrazit ter daje zato v svojih skladbah možnost razsežnega izraza pianistu in plesalki. Škerjancjeva »Mařenka« nam je znana že kot simfonična slika s Filharmoničnega koncerta in se izvata na plesnem večeru v klavirskem originalu, ki je bistveno povsem enak orkestralni skladbi. »Mařenka« je koreografska skladba po Cankarjevi noveli »Spomlad« in po posebni, predmetu prilagojeni zamisli plesalke same. Razvija se v devetih slikah: Punktirane osemke in nato njim priključene triole uvedejo v problematiko Mařenke ter nato preidejo k slikanju Mařenke, vključene v dunajsko dvorišče. Hiter tempo, triletki in dvajtridesetinke ponazorujejo pretakanje njini misli; sčasoma se tempo umiri in se razvije mehka,

spčetka še nekoliko zadržana melodika, ki hoče naznačiti v Mařenki predstavo drugega, boljšega sveta. Ta predstava rase vedno bolj, z njo pa tudi hitri postopni in jakost. Ko pa pritnisne nanjo vsa teža tega mesta, zavzvenjo težki, počasni akordi in naglasijo razpoloženje. V Andante se oglašajo lajnari, vzporedne terce se družijo v prijetni harmoniji s toni leve roke v razmerju 3:2. Mařenka zasliši pesem v sebi; spočetku umirjena, narašča vedno bolj in preide glasbeno v široko, zajetno melodiko (Mařenka gre za klicem po svobodi), ki jo trgajo ostri vzkliki (iztrga se ji krič). Sledijo mešana razpoloženja v Vivo e leggero, ko se je Mařenki utrgala vsa zastrta mladost; po močnem ritardandu preide skladatelj v pestro slikanje prirode, ko doživlja Mařenka jutro, poldan in večer. Močna dinamika in melodika razpoloženja dvigata in prinašata slikovite glasbene momente.

Poslednji del pa se razvije v mogočno temno zvenečo harmonijo (Mařenka se zave, da je bilo le hrepenenje; spozna vsa grozo okoli sebe, njen krič je nečloveški). Akordi si sledijo v težkem pesante, za hip jih pretrga padajoča pasaža, nato so vedno počasnejši in izvenjivo v zadržanem molovem akordu. Škerjancjeva »Mařenka« izraža močno subjektivno doživljanje in je po interpretacijski silii zelo obsežna in bogata. Istega avtorja »Nocturno« prinaša najprej kratek motiv in obdelavo v Lento e soave, preide nato v Piu mosso ter se končno vrne k začetnemu motivu; v celoti je tekoča, polna drobne tehnike in zvenečih harmoničnih prehodov in impresionističnem nastrojenju. Končno obsega spored še šilvičev »Nespametno devico«, po zamisli plesalke same, ki je hotela prikazati dekle, katera hoče sprostitve, novega življenja, pa se končno spet povrne v stanje iz ka-

Domače vesti

Proslava 40 letnice umetnskega delovanja Hinka Nučiča. V soboto, 21. t. m. bo v zagrebškem Hrvatskem Narodnem gledališču slavil 40 letnico svojega umetniškega delovanja naš rojak, odlični igralec in režiser Hinko Nučič, ki bo tega dne igral v »Sodniku zalamejskem« vlogo Pedra Crespa. Sestavil se je poseben častni odbor pod pokroviteljstvom zagrebškega župana M. V. Starčevića. V odboru so mnoge ugledne dame iz zagrebške družbe med njimi nekatere slavljenceve stanovske tovarišice, med člani odbora pa so znani književnik dr. Nikola Andrić, ravnatelj drame dr. Jos. Badalić, intendat A. Freudreich, režiser dr. Branko Gavella, književnik in novinar Josip Horvath, operna pevačica Križaj in šimenc, ravnatelj Maks Pitamic, režiser Strozzi in drugi. Nekateri zagrebški listi so se že z lepimi članki spomnili g. Nučiča kot dolgoletnega in zaslužnega delavca na področju hrvatske dramske umetnosti.

Mlin na Muri se je potopil. Iz Murskega Središča poročajo, da se je na Muri zgodila huda nesreča. Majcnov mlin, ki je bil privezan na Muri, je bil zadnji čas preoblojen in se je potopil. Škodo cenijo na 40.000 din.

Eleganca in moda

Vечerne toilette

Modni salon

SOUVAN - CO

Mestni trg 24

Kroji in izvedba na vrhuncu kvalitete!

Novi grobovi. V Trbovljah je umrla učiteljica ga. Julija Rakova. Pokopali jo bodo v četrtek ob 16. na farnem pokopališču. — Na Vrhniki je preminil železniški upokojenec g. Andrej Obiak. Pogreb bo v četrtek ob 15. na Vrhniki. — Za vedno je zapustil svoje drage g. Alojz Šmid, posestnik na Marofu. Pokopali ga bodo v četrtek ob 11. na župnem pokopališču. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

Beograd dobi moderno ladjedelnico. V najkrajšem času začne z deli velike ladjedelnice v Beogradu. Doslej je na našem ozemlju obstajalo le dežniško črnušče »Jasenica« v Smederevski Palanki, ki pa je moglo le popravljati naše rečne plovilne. Pred mesecem dni pa je bilo v Beogradu ustanovljeno Dunavsko brodarstvo a. d., ki so ga podprli naši najmočnejši domači denarni zavodi. Dovozna pota in železniške tirne do ladjedelnice bo zgradila država in bo zaradi tega same investicije za ladjedelnico dosti manjše. Ladjedelnica bo mogla izdelovati vse vrste rečnih parnikov, tako za tovarni kakor tudi za potniški promet.

Vsi morajo biti pismeni. Učitelji in učiteljice v Beogradu in Pančevu so se dne prišli bistrimi nenavadne učence. Skle niti so, da v teku starih zimskih mescev naučijo pisati in brati v večernih tečajih vse tiste, ki jim pismenost še ni lastna: služkinje, gospodinje, delavce, obrtnike in razne male ljudi, kakršnih je polno po prestolnici. Cim se je razvedelo o teh tečajih so se začeli trumoma prijavljati omenjeni na posameznih ljudskih solah in



terega je izšla in iz katerega prav za prav ne more. Štvice je zamislil glasbeno oblikoval v tangovem tempu in z melodično podarjenim značajem celotne skladbe. cd—

Umetnični ples

Večer v opremnem gledališču, ki bi bil vreden še boljšega obiska, je pokazal, da imamo v Marti Paulinovi plesno umetnico z najboljšimi naravnimi pogoji in že močno razvito kulturo, ki priča ne le o fimi, v rahle odenke prehajajoči prilagodljivosti njenega plesa glasbi, marveč tudi o znatnem kreativnem prispevku k svojski sintezi glasbenega in plesnega doživljanja, kakor jo kažejo njeni plesi. S svojimi nastopi si je mlada, nadarjena plesalka mahoma pridobila občinstvo, ki je zlasti na nekaterih mestih s pritaženim d'hom sledilo bogatemu in silkovitemu prelivanju njenih ritmičnih gibov, v katerih je bilo teko voljno sodelujoči instrument umetniško snujočega in doživljajočega duha.

Takoj z Grečianova »Otrokovim dnem« je pokazala Paulinova kvaliteto svojega plesa in tesno združenost osebnosti z izvajanjem, kar pri drugih plesnih formah tolikokrat pogršamo. Višek je morda v škerjančevi »Mafenki«, ki je nudila umetnici s svojo dramatično razgibano vsebino mnogo izraznih možnosti. Nagli prehodi iz raznih razpoloženskih stanj so dobili v njenem plesu izredno slikovite oblike, ob katerih si za hip pozabili, kje so meje telesa in duha, ki se izraza z muziko telesnih gibov. Koliko pozornosti lahko pritegne nase njen čisti ples, je pokazal »Norec«, ki ga je plesala brez spremelje.

Večer je poleg teh nedvomnih dokazov uspešnega razvoja Marti Paulinove v čisti plesni umetnici povzročila odlična glasbena spremljava prof. Marjana Lipovška. Umetnica je doživela velik uspeh; navdušen aplavz in za cel vtis soppko — to so bili vnanji znaki tega njenega uveljavljanja na odru.

zoaj se že pridno vrši pouk. Učiteljstvo se je zgledno izkazalo in se uvrstilo v fronto borbe proti nepismenosti ki so jo pričeli sokoilstvo in druga narodna društva.

Za javne zgradbe v banovini Hrvatski je določenih 150 milijonov dinarjev. Prihodnje pomlad bodo pričeli izvrševati velika dela. Med drugim bodo zgrajene nove gimnazije v Zagrebu, Novi Gradski. Slavovskem Brodu in Senju. V Karlovcu bodo zgradili novo trgovsko akademijo. V Zagrebu samem bodo zgrajene nove zgradbe zavoda in šole za gluhohe in zavoda za slepe. V gradnji je že 9 veterinarskih ambulant v raznih hrvatskih krajih ter velika veterinarska postaja v Vinkovcih. Že je dovršena zagrebška podkovska šola, ki ima tudi internat za 30 gojencev.

VENCI, CVETJE v cvetličarni v veliki izbiri in poceni „ROŽA“

Dalmatin ko vino gre v denar. Kakor poročajo iz Spilita so bile zadnje dni prodaje v Dalmaciji velike količine vina. Na Visu in Hvaru so prodajali največ bilo vino do 50 do 55 din za hektolitersko stopinjo, močnejša vina pa do 60 din. Na Soltu so prodali 15 vagonov vina. Prav tako so bile znatne kupčije v okolici Sibbenika in Knina, kjer se vino prodaja povprečno po 600 din za hektoliter. Vinogradniki so z letošnjimi cenami prav zadovoljni.

Knjižnica zagrebške svobodne zidarske lože, ki se je imenovala po pokojnem zagrebškem škofu Maksimiljanu Vrhovcu, je bila doslej v prostorih lože v Mošinskega ulici. Štela je blizu tisoč knjig, večji del svobodno zidarske literature in lepe književnosti. Po razpustu lože so sklenili člani, da poklonijo zagrebški vseučilni knjižnici vse one knjige, glede katerih sodijo, da ne bi bilo prav, če pridejo v nepoklicane roke, ostalo literaturo pa zagrebški mestni knjižnici.

Božične razglednice, ki jih je založila Ciril Metodova družba, se dobe v trgovinah, trafikah in CM pisarni, Beethovnova ulica št. 2. (—)

Prva slovenska knjiga o letalstvu — vabilo na Subscripcijo. Banovinska založba šolskih knjig in učil v Ljubljani namerava izdati knjigo: Letalsvo, fizikalne osnovne, spisal profesor L. Andrej, in vjudno vabi s tem vse prijatelje letalstva, naj se na knjigo naroče. V prednaročni stane knjiga din 120. Izšla pa bo samo v primeru, ako se bo prijavi dovolj naročnikov do konca meseca januarja 1941. Naročila sprejema samo založnica in so nepreklicna. (—)

Za 450.000 din plena je nakradel po Osijeku nenavadno srečni vlogilec Dušan Škorić. Največji plen je zasledil v noči od 17. na 18. avgusta letos, ko je vlomil v Osijeku v blagajno Buchwaldove tovarne in odnesel iz nje 450.000 din ter 285 zlatnikov. Nato je v Zagrebu kupil stavbišče za svojo prijateljico, pri svojih sorodnikih v Bosanski Krupi pa je hranil 250.000 din. Ko so ga prijeli, so vse to zasegli in so pri njem našli tudi še 150 zlatnikov. Tvrdi Buchwald je bilo takoj vrznenih 268.000 din, kakor tudi kupnina za stavbišče. Zdaj se bo Dušan Škorić štiri leta pokoril v kaznilnici.

Iz zapora je pobežnil. Preteklo soboto je bilo pred okroglim sodiščem v Smederevu obojenih večje število zločincev, med njimi tudi vodja zločinske tolpe Žiladin Milanović in Čedomir Išića. Poslednji je v noči na nedeljo razkopal zid celice in s pomočjo vrvi splezal iz drugega nadstropja na dvorilne jetnišnice, od koder je pobežnil neznan kam. Zanimanje vzbujata to, da je bilo v sobi s pobežnim Iščem še pet drugih zločincev, med njimi njihov vodja Milanović. Toda nihče razen Išića ni hotel pobežniti iz zapora. Vodja tolpe Milanović jo je zaradi tega od razarjenega Išića dobil še z opeko po glavi.

Po nesreči je ustrelil svojo gostjo. Radoslav Teržič iz Kraljeve je povabil nekaj svojih znancev in znanak na prijateljsko večerjo. Da bi dvignil razpoloženje, je kakor je v južnih krajih sploh navažja, ustrelil s samokresom v zrak. Mislil, da v samokresu ni nobenega naboja več, je pomeril na svojo gostjo Draginjo živančevič in ko je se ta vzdignila: »Daj streljaj!« je Radoslav resnično sprožil. Krogla je zadela Draginjo v prsi in se je nesrečnica s krvjo obilita zgrudila na tla.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zapiski

Drugi večer ruske glasbe bo v ljubljanskem radiu v sredo zvečer ob 8. Obsegal bo krog »Zapadnjakov« s središčno osebnostjo Čajkovskim, katerega umetniški lik bo prikazal v svojem predavanju prof. dr. Dragotin Cvetic. Predavanje bo ilustriral s koncertom skladb Čajkovskega rektor Glasbene akademije prof. Anton Trost, ki bo izvajal njegov Scherzo iz op. II., Nocturno iz op. 19, dalje iz letnih časov (januar, avgust, oktober, november) in veliki klavirski solo iz »Koncertne fantazije«.

Beogradska opera. »Vreme« je priložilo razgovor z upravnikom beogradskega gledališča Momircom Veljkovičem o razmerah v beogradskega gledališču. Upravnik je med drugim izjavil, da bosta beogradska opera in balet po sklepu sedanje sezone gostovala v raznih mestih Jugoslavije. Poleg tega namerava beogradska opera gostovati v nekaterih tujih državah, ki so z našo v prijateljskem odnosu. Tako se vodi po gašanja glede gostovanja v Bud'pešti, na Dunaju in v Frankfurtu. Upravnik Veljković se je dotaknil tudi afere z Mlakarji. Mlakarjeva sta odšla iz Beograda povsem nepričakovano, potem ko sta mesec dni vodila priprave za neki balet. Ta odhod Mlakarjevih je zapustil mučen vtis in je sedaj malo verjetno, da bi Mlakarjeva postala člana beogradskega baleta, kakor je bilo prvotno v načrtu. Preiskava o tem primeru je končana in nje izsledki so bili predloženi prosvetnemu ministru. Upravnik Veljković je izrazil željo, da bi se Mlakarjeva vendarle vrnila, saj sta že prej sodelovala v beogradskega baletu. Četudi nista imela ne prej ne slej tistih pr'pomčkov, kakor jih imata v drugih velikih gledališčih.

Slavische Rundschau. Po daljšem presledku je izšel novi dvojni zvezek te že dvajseto leto izhajajoče revije, ki jo izda-

DANES PREMIERA odlične Warner Brosove družabne satire JAVNOST ŽELI VEDETI... KINO SLOGA, tel. 27-30.
Romantična zgodba četvorice mladih ljudi, ki po dolgem beganju najdejo pot do sreče in svoje pravo mesto v življenju. V filmu sodelujejo slavni zvezdniki iz »Kapitan Blood« in »Robin Hood«: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Patric, Knowles, Rosalind Russell in priljubljeni komik »Hju«—Hjnc Herbert. — Nabavite si vstopnice v predprodaji. — Predstave danes ob 16, 19. in 21.

Iz Ljubliane Drevi nastop Gledališča mladih

Gledališče mladih ki se nam bo drevi predstavilo v Frančiškanski dvorani z Leskovčevno dramo »Dva bregovca« prav za prav nekoliko že poznane iz nastopov v pretekli sezoni. Že drugo leto vodi Zvonimir Sintič, mlad in ambiciozen režiser, absolvent praške dramske akademije, svojo igralsko skupino, ki utira z vsem mladost-

Frančiškanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

nim idealizmom in vztrajnostjo pota modernega gledališča. Prav zaradi tega zasluži Sintičeva skupina vso tisto upravičeno pozornost in uvaževanje, ki ga mora biti deležen vsak pokret mladih borbenih ljudi idealistov, v katerem se zrcali del podobe bodočih dni. Mladina je tista, ki bo danes ali jutri dajala svetu obraz.

Ali naj pomeni torej nastop Gledališča mladih popoln prelom s staro gledališko tradicijo? Vprašaj režiserja Sintiča v odmoru med vjajami ki jih požrtvovalni igralci prestajajo v nezakurjeni gostilniški verandi.

— Ni to prelom, to je le nujen razvoj, ki ga gledališče doživlja in ga bo zmerom doživljalo v svoji nenehni dinamiki izpopolnjevanja. Mi eksperimentiramo in vzgajamo naraščaj mladih talentov, ki se tako pripravljajo, da bodo nekot pozneje dorašli pravemu, resničnemu gledališču, v katero verujemo vsi.

Vsekakor zasluži prizadevanje mlade gledališke skupine, ki si je izbrala v proslavo desetletnice prezgodnje smrti mladega, toliko obetajočega slovenskega dramatika Leskovca njegovo delo kot prvo v letošnji sezoni čim številnejšega obiska.

DANES OB 20. uri ponovi SOKOL LJ. - Moste — veseligr »PRI BELEM KONJIKU« v KINU MOSTE.

Priradostovno društvo in Ljudska univerza. Danes ob 20. bo predaval v kemični predavalnici na gimnaziji v Vegovi ulici g. univ. prof. dr. M. Rebek o temi »Kateri snovi dobivamo iz acetilena«. Sedeti 2 din, stoječa 1 din, dijak in člani obeh društev prosti. Predavanje g. dr. Petra bo v sredo 18. t. m. v mali dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu.

Fotografski natečaj je razpisala mestna občina Ljubljanska za najboljše fotografске slike in diapozitive mesa Ljubljane naslednjih področij: Celotni pogledi na Ljubljano, nova Ljubljana (po svetovni vojni), Ljubljana — vrtno mesto, splošni ljubljanski motivi in Ljubljana v posnetkih z barvnimi filmi. Za vse skupine je 6.000 din nagrad. Natačala se lahko udeležijo vsaki poklicni fotograf ali amater s kopijami ali povečavami najmanjše velikosti 18 x 18 cm na gladkem papirju v belo črnm tonu, barvasti posnetki na moralo biti montirani med steklene ploščice in vloženi v aluminija te ali druge okvirje. Število slik ni omejeno. Slike ali diapozitive je treba prileti do 1. decembra 1941. Vsa do'anjla date turistični odbor za mesto Ljubljano v gospodarskem uradu, Beethovnova ul. 7/1.

Sokol Ljubljana II priredi v okviru otvoritvenih prireditev svojega novega doma tekmovalne boljših telovadcev iz vse Slovenije. Tekma obsega prosto vajo in poljubne vaje na bradli, drogu, konju in krogih. Tekma bo v nedeljo 15. t. m.

Sokol v Mostah je uprizoril 28. novembra veseligr »Pri belem konjiku«. Igra je privabila toliko občinstva, da so morali mnogi oditi brez vstopnic. Ker je igra pravo dobro nastudirana bo tudi repriza v četrtek 12. t. m. gotovo velik obisk, zato

Monumentalno, pretresljivo filmsko veledelo **KINO MATICA, tel. 22-41.** — Ob 16., 19. in 21. uri **BEAU GESTE** spada med kvalitetno najvišja dela filmske produkcije. Najstrožja kritika ga je povsod sprejela s polnim priznanjem. — Sijajna kreacija GARY COOPERJA. — V ostalih vl.: Ray Milland, Robert Preston, Susan Hayward. Paramount produkcija.

vas opozarjamo, da si pravočasno preskrbite vstopnice, ki se dobe pri br. Velkavruhu v kinu Moste. Začetek ob 20. uri.

Gospoda Josipa Šel'vina smo prav po nepotrebnem pomladili. Jubilant nam gotovo ne bo zameril, če to napako popravimo na resnico; g. Šel'vina je namreč praznoval petdesetletnico svojega trgovskega delovanja, ne pa rojstva. Vse drugo pa, kar smo napisali o njem, pa velja! (—)

Izvrstno rumovo kompozicijo in 36 vrst likerskih esenc za domačo pripravo ruma in likerjev priporoča drogerija GREGORIČ, kraj dv. dobavitelj, LJUBLJANA — Prešernova 5.

Sitnosti s podedico. Mraz je že večeraj ponoči bolj intenzivno pritiskal in obnovil pred par dnevi raztopljene ledene rože po oknih ljubljanskih hiš. Nevarna pa je postala podedica, za katero je po nekaterih ulicah poskrbela mestna občina s svojimi škropilnimi avtomobili ki so pridno škropili po mestu. Nesreč zaradi pomrzlih cest je bilo že lepo število. Večraj je na neposutem pločniku v Pražakovi ulici tako nesrečno padel brezposelni Janec A., da si je izpahnil levo roko in se pošteno pobil po glavi. Mož ni hotel v bolnico in je izjavil, da se bo zdravlil doma. S pospanjem pločnikov so težave kakor vsako zimno. Hišni lastniki se namreč delijo v tri skupine: v prvo, kjer pridno posipajo s peskom, žagovino in pepelom — teh je največ in vsa čast jim; drugi sploh ne posipajo — teh je srečno malo in tretji ki posipajo na najmočnejši način in sicer ali z debelim okroglim ali pa s srednje debelim kolikor je le mogoče ostrim kamenjem. Teh je precej in imajo na Tržaški cesti večino. Da tako posipanje trdih pločnikov kvari obutev, ki ima v dan današnji dobi cene, menda ni treba podarjati.

Film »Javnost želi vedeti« je odlična ameriška družabna satira. V ozadju te zgodbe je redakcija velikega dnevnika, ki vedno bolj peša, ker mu primanjkuje senzacij. Srečišče zgodbe pa je domišljav novinar (Errol Flynn). On ve, česa si javnost želi, ve s čim bo čitateljem ustregel. Zato jo informira o vseh družabnih intrighih mendenega New Yorka, razkrije ji zasebno življenje milijonarjev, vse njih napahe in vrline. A medtem, ko se take in podobne senzacije vrste s filmsko brzino, se poraja v dušah starih ljudi romantična ljubezen. ki je ne zatro še tako drzne spletke in intrige. Dve ženi ljubita romantično junaka: ljubka milijonarjeva hčerka (Olivia Havilland) in enerģična reporterka (Rosalind Russell). Katera bo zmagala? Katero ljubi on? Za njega je celo življenje pustolovna senzacija, zato hoče uživati kaj njemu mar, če za dosego svojega cilja uporabi velike časopisne koncere in svojo lastno srečo, saj ve, da bo iz teh bojev izšel kot zmagovallec. To je prijetna zgodba filma, ki teče te dni v kinu Slogi. (—)

Praktično božično darilo za gospode, kakor: blago za moško obleko in površnik, pižama, srajco, kravato, žepne robce itd. dobitte po ugodnih cenah pri GORICAR, Sv. Petra cesta.

Vsi nasadi bole Ljubljane so imeli večraj jutraj namesto pred nedavnim časom osulega zelenega listja čudovito lepo belo odelo. Letošnje skozi in skozi nenavadno vreme je poskrbelo tudi za to presenečenje. Na vsem drevju se je namreč napravilo mnogo ivje. Posebno lep pogled je bil na Tivoli, na Bleiweisovo cesto, Tyrševno cesto onstran železniškega prelaza, dalje na Prule Opekarstvo cesto itd. Ivja je bilo po nekaterih drevesih toliko, da so se velje lomile. Ljudje so na različne načine komentirali ta izredno lepi, za ta čas nekoliko nenavaden pojav. Pri letošnji zimi, ki je pustila Ljubljano povsem brez snega, pa je popolnoma umeven. Tako ali mogoče še lepše ivje, je obleklo naše drevje januarja meseca 1934. leta.

Poleg novih palač, ki jih že gradijo ali jih bodo začeli v kratkem graditi na Tyrševi cesti onstran železniškega prelaza in o katerih smo že poročali so sezidali pred kratkim celo vrsto novih dvonadstropnih stanovanjskih hiš na obeh straneh imenovane ceste. Pred palačo III. državne realne gimnazije za Bežigradom, kjer ima zdaj svoje prostore tudi IV. realna gimnazija je bila pred kratkim sezidana velika dvonadstropna stanovanjska hiša z visokoprtiličjem in podprtiličjem. Stranke so se že vselile. Več dvonadstropnih hiš je bilo končanih v novi Beogradski ulici in tam okrog, nekaj pa so jih začeli graditi, a je bilo delo zaradi mraza prekinjeno. Za III. državno gimnazijo neprestano rastejo nove hiše, tako da bo ta nova prijazna mestna stanovanjska četrt v kratkem zasedena.

Hrbtenico si je nalomil. Poročali smo, da je bil v ljubljansko bolnišnico prepeljan tesar France Mavec, ki je padel s stavbe in si nalomil hrbtenico. K tej beležki, ki je bila objavljena v nedeljo, nas je naprosilo gradbeno podjetje G. Tönnies, naj objavimo pojasnilo, da ponesrečeni tesar France Mavec ni v službi pri tem podjetju, ki ta čas v šiški ne gradi nobene stavbe.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija pa je inž. Golovinova. Zasedba partij je sledeča: Falstaff Betetto, k. g., Gospa Fluthova Heybalova, Fluth Janko, Gospa Reichova Kogejeva, Reich Lupša, Ana Ivančičeva, Fenton Sladojvec, Trska M. Sanein, dr. Cajus Dolinčar, 1. mešan Kristančič I. dr.

Opozarjamo na premiero k'nične opere »Vesela žene Windsorske«, ki jo je skomponiral O. Nicolai, prevedel pa Smiljan Samiec. Muzikalno vešstvo bo v rokah dirigenta Antona Neffata. Delo je režiral Drago Zupan. Koreografija



Iz Maribora

Prva operna predstava v novi gledališki sezoni. V soboto 14. t. m. bo v Narodnem gledališču prva operna predstava v novi gledališki sezoni. Uprižori se Verdivjev »Ples v maskah«. Gostuje gđ. Vera Majdičeva.

Ureditev Trga svobode. Kakor smo že poročali, so na Trgu svobode že v teku zemeljska dela na prostoru, kjer bo postavljen spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. Zednitelju. V zvezi s postavitvijo kraljevega spomenika pa je tudi preureditev Trga svobode, ki bo nudila primerno okolje spomeniku. Dočim je skrb za postavitve spomenika zadeva posebnega spomeniškega odbora, je preureditev trga prevzela mariborska mesna občina.

Ustanovitev občinskega urada za preskrbovanje. V zvezi s sodobnimi proizvodnjačimi prilikami bo tudi pri mestnem poglavarstvu ustanovljen poseben občinski preskrbovalni urad.

Veliko zanimanje je v Mariboru za obe likovni razstavi, za razstavo članov »Brazde« v Narodnem domu in za Primožič-Zeljevo razstavo v beli dvorani Sokolskega doma. Na sinoči otvorjeni razstavi »Brazde« razstavljajo svoja umetniška dela Franjo Golob, Karel Jirak, Maks Kavčič, Ivan Kos, Zoran Mušič, Lojze Sušnelj in Klavdij Zornik.

Opoharjena industrijskega soproga. Mlajši krošnjar je prodal soprogi nekoga mariborskega industrijca 36 m platna. Zadrževal ji je, da je to pravo češko platno. Kupila ga je po 120 dinov. Pozneje pa se je pokazalo, da je blago vredno komaj 60 dinov. Zadeva je bila sproščena policiji, ki polzveduje za dotičnim krošnjarjem.

Umiračočega je okradel. Trgovec Franc Nemog iz Ptujja se je v onemogućnosti zgrudil na Trgu svobode. Pri tem je dobil smrtno poškodbo, ki jim je podlegel in umrl. V času, ko je takorekoč umirajoč ležal na nosilnicah na hodniku tukajšnje bolnišnice, pa se je smukal okoli njega mlajši moški, ki je zadrževal, da pozna njegove sorodnike. Pozneje so ugotovili, da je v tem času izgubila pokojnemu Nedogu dragoceno možka ura. Dotičnika je policija že zajela, vendar osumljenec taji krivdo.

Zrtvi podelene ceste. 79 letna preuzičarka Katarina Rižner iz Sv. Lovrenca v Slov. goricah je padla na poldnevni cesti in si zlomila desnico. Tudi 64 letna vinčarka Lucija Zajšek iz Podlehniksa se je spodrsnila na poldnevni cesti in si tudi zlomila desnico. Ponesrečenki se zdravita v bolnišnici.

Iz Celja

Izročitev odklonskega Celjskemu šahovskemu klubu. Včeraj dopoldne je sreški načelnik v Celju izročil odboru Celjskega šahovskega kluba red sv. Save IV. stopnje, s katerim je bil klub odklikovan ob svoji 20-letnici. Ob izročitvi odklonskega je sreški načelnik poudaril zasluge kluba na kulturno prosvetnem področju. ČSK je utrdil in vzgojil med mladino in tudi med odraslimi za dober značaj nujno potrebne etične enote, kakor zbilost, vztrajnost, stalnost, neomahljivost in z njo moč volje, pa tudi čustvenost in kombinatorične sposobnosti. Tudi v pogledu propagande tujskega prometa se je klub udejstvoval kakor noben drug šahovski klub v Jugoslaviji. V Celju je 41 krat uspešno igral z raznimi klubi. Absolviral je tudi pet inozemskih tekem s skupnim rezultatom 35 in pol; 16 in pol in sicer dve tekmi s Celovico z 12 in pol; 7 in pol, dve tekmi z Gorico z 12 in eno tekmo s Trstom z 11:1. Ob priliki svoje 20-letnice je letos priredil v Celju velik nacionalni amaterski turnir, združen z jugoslovenskim šahovskim kongresom. Lani si je priboril prvenstvo Slovenske šahovske zveze. Ustanovil je tudi mnogo podedeških klubov. Celjskemu šahovskemu klubu iskreno čestitamo k odklikovanju!

Akad. slikar prof. Albert Sirk bo razstavil v času od 15. do 27. t. m. v sejni dvorani Mestne hranilnice v Celju svoja dela, ki bodo pokazala v glavnem naša Jadrana, naše morje v vsej svoji lepoti in življenju naših dalmatinskih ribičev kakor ga je videl in občutil umetnik Razstavljenih bo blizu 50 del večinoma olje pa tudi nekaj akvarelov. Sirkova dela, ki so vedno polna sonca in vedrine, bodo gotovo tudi tokrat vzbudila zanimanje.

Zadnja pot dr. B. una Sadržnika. Truplo celjskega zobnega zdravnika dr. Bruna Sadržnika, ki se je v nedeljo popoldne na lovu v Košnici pri Celju smrtno ponesrečil, so včeraj ob 16. ugodno odpravili na mestnem pokopališču. Katoliški cerkveni obred so izvršili trije duhovniki ob navzočnosti pokojnikovih prijateljev in znancev, lovskih tovarišev in drugega občinstva. Danes bodo prepeljali truplo z avtofurgonom v Gradec, kjer ga bodo upepelili.

Celjski mesti svet bo imel redno sejo najbrž v petek 20. t. m. ob 18.30.

Posestnik, ki ga preganja nesreča. Posestniku Avgustu Zagarju na Ložnici pri Celju je pred nekaj tedni poplava uničila skoraj vse poljske prideleke. Čeprav mora skrbeti za ženo in za devet otrok, pa ni dobil od občine nobene podpore zaradi velike škode, ki mu jo je povzročila poplava. Pred kratkim je sledila druga nesreča. Nega izkramel dveh konj, s katerima je prevažal premog je moral izročiti konjaču. Ko pa je v ponedeljek dopoldne vozil z drugim konjem premog po Levstikovih ulici, je konj na poldnevem cestni padel in si zlomil levo zadnjo nogo. Zagar je moral sedaj tudi tega konja izročiti konjaču. Tako je ostal nesrečni posestnik v zimi brez sredstev za preživljanje svoje številne družine, ki je nujno potrebna pomoč.

Nova razprava proti Emanuelu Zelinku. Kakor znan, je okrožno sodišče v Celju obsodilo 4. junija 44 letnega Emanuela Zelinka, prokurista kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila pred tovarniško pisarno v Hrastniku ustrelil 39-letnega odpu-

ščenega delavca kemične tovarne Vilka Gačnika. Na 2 leti strogega zapora, izgubo častnih pravic za dobo 2 let in plačilo povprečnine v znesku 1.000 din. Poleg tega bi moral plačati Gačnikovi v d. v. 2.182 din. celjski bolnišnici pa 64 din. Zelinkov zagovornik je prijavil revizijo in priziv. Vrhovno sodišče v Ljubljani je sodbo pred kratkim razveljavilo in odredilo novo razpravo, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 8. zjutraj na okrožnem sodišču v Celju.

Razprava zaradi umora. Pred petletanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se prične v petek 13. t. m. ob 8. razprava proti 32-letnemu posestniku gostinčarju in mesarju Alojzu Cimpermanu s Polzele.

Cimperman je obtožen, da je 22. septembra vozil po banovinski cesti v Parizljah pri Braslovcah s svojim vozom v temi brez luči, zaradi česar je trčilo v voz motorno kolo, na katerem sta se vozila mehaniška vajenca Slavko Drev in Milan Franković. Pri karambolu se je Drev smrtno ponesrečil, Franković pa je dobil hud pretres možganov. Cimperman je tudi obtožen, da je 27. oktobra zvečer v Cahnovi gostilni na Polzeli s samokresom ogražal več oseb in nato malo pred polnočjo v svoji gostilni s strehom iz samokresa v levo stran prisustil svojega mesarskega pomočnika Antona Brataca.

Gospodarstvo

Splošnoboljšanje zaposlenosti v septembru

Že prejšnji mesec smo objavili podatke o gibanju števila zavarovancev pri OUZD v Ljubljani, ki kažejo, da se je v septembru zaposlenost precej zboljšala in je število zavarovancev naraslo za 3004 ali za skoro 3%, medtem ko je lani v septembru nazadovalo za 6714 in v prejšnjih letih za okrog 500. Pri primerjavi z lanskim letom je treba seveda upoštevati, da je lani v septembru, v prvem mescu vojne v Evropi, nastopil zastoj v gospodarskem življenju, ki je povzročil nenormalni razvoj zaposlenosti. Vendar smo tudi v prejšnjih letih v septembru običajno zabeležili sezonsko nazadovanje v zaposlenosti, medtem ko se je letos v septembru zaposlenost povečala.

Sedaj so nam na razpolago septembrske številke za vso državo, ki jih objavlja zagrebški Suzor. V septembru je bilo pri vseh krajevnih organih Suzorja v naši državi zavarovanih 787.532 delavcev in nameščenec. Od avgusta do septembra je število zavarovancev naraslo za 20.933, med ko smo lani v septembru zabeležili padec članstva za 36.000, predlanskim pa za 2200. Suzorjevi podatki kažejo torej enako zboljšanje zaposlenosti v vsej državi, kakor smo ga zabeležili že prejšnji mesec za področje Slovenije. Povečano število zavarovancev je imelo za posledico, da je bilo skupno število v vsej državi zavarovanih delavcev in nameščenecv letos v septembru za 55.783 ali za 7% večje nego lani, medtem ko smo še v avgustu imeli za 1272 zavarovancev manj nego lani.

Na področju dravske banovine, banovine Hrvatske in ostalih banovin je znašalo v septembru skupno število zavarovancev v primeri z letošnjim januarjem, kakor sledi:

Table with 3 columns: Banovina, Januarski zavarovanci, Septembrski zavarovanci. Rows: Slovenija, Ban. Hrvatska, Ostale banovine.

Od letošnjega januarja do septembra (ko smo zaznamovali sezonsko kulminacijo zaposlenosti) je število zavarovancev v banovini Hrvatski naraslo le za 16,5%, med tem ko je v Sloveniji in ostalih banovinah naraslo za 23%.

Od skupnega števila 124.803 zavarovancev v Sloveniji je v septembru odpadlo na OUZD v Ljubljani 113.320 zavarovancev, na bolniško blagajno TBPD 10.538 in

na bolniško blagajno zagrebškega Merkurja 945 zavarovancev.

Od posameznih gospodarskih panog kaže v primeri z lanskim letom največji dvig zaposlenosti gradbena stroka, saj je bilo pri gradnji železnic cest in vodnih zgradb in pri visokih zgradbah v tem mescu v vsej državi za 31.138 delavcev več zavarovanih nego lani. Povečanje zaposlenosti je znašalo pri gradnji železnic cest in vodnih zgradb 42%, pri gradnjah nad zemljo pa 24%. Nadalje je narasla zaposlenost v šumsko-žagarski industriji za 7758 delavcev, v strojni in kovinski industriji za 6862, v industriji gradbenega materiala za 3191 itd.

Občutno nazadovanje zaposlenosti pa beleži predvsem živilska industrija, kjer je bilo v septembru v vsej državi za 4026 zavarovancev manj nego lani (za 8,6%). Nadalje se je v primeri z lanskim septembrom zmanjšala zaposlenost v tekstilni industriji za 2130 delavcev, v industriji za predelovanje lesa za 1730 in v industriji za predelovanje usnja za 1352.

V odstotkih kažejo nasproti lanskemu letu najboljše povečanje zaposlenosti okrogni uradi v Nišu (za 13,8%), v Ljubljani (za 11,4%) in v Zagrebu (za 10,2%). Nazadovanje pa beleži predvsem Okrožni urad na Sušaku, kar pa je predvsem posledica zastoja v pomorskem prometu, ki tudi bistveno vpliva na skupno število zavarovancev v banovini Hrvatski in pojasnjuje, zakaj je prirastek od januarja do septembra v banovini Hrvatski najmanjši.

Naraščanje povprečne zavarovane mezd. Povprečna dnevna zavarovana mezda se je v septembru ponovno dvignila za 0,61 din in je znašala 28,26 din, to je za 3,56 din ali za 14,4% več nego lani (pri okrožnem uradu v Ljubljani je znašala v septembru povprečna dnevna zavarovana mezda 29,48 din, to je za 4,39 din ali za 17,5% več nego lani).

Skupna mesečna zavarovana mezda je znašala v septembru za vso državo 556,5 milijona din, to je za 26,6 milijona din ali za 5% več nego v avgustu in za 104,7 milijona din ali za 23,2% več nego v lanskem septembru. V prvih treh letošnjih četrtletjih je znašal celotni zavarovani zaslužek delavcev in nameščenecv v Sloveniji 733 milijonov din, v banovini Hrvatski 1441 milijonov in v ostalih banovinah 2173 milijonov, v vsej državi pa 4348 milijonov din, to je za 441 milijonov več nego v istem razdobju lanskega leta.

Gospodarske vesti

Cena enotnemu mlilu. Kraljevska banska uprava je na vlogo Zveze industrijcev odobrila, da smejo tvornice Zlatogor-Dračar in drug v Mariboru, Ljubljanska svečarna Dolničar in Richter v Ljubljani, Celjske mlarne »Hubertus« d. z. o. z. v Celju, Ignac Fock, tovarna mlila v Kranju in Golob & Co., tovarna kemičnih izdelkov v Ljubljani, prodajati mlilo po naslednjih cenah: 1) Enotno 50% mlilo navadno pri takojšnjem plačilu franko postaja prodajalca, ko pa 16 din, pri prodaji na veliko od strani tovarn. Skupni davek se pristojeva k tej ceni. 2) Pri prodaji od strani veletrgovcev po ceni, ki se dobi, ako se pristojeva tovarniški ceni 80 par za 5% skupni davek, tovarnina ter zaslužek veletrgovca v iznosu 1,30 din. 3) Terpentinsko enotno 50% mlilo se sme prodajati s pribitkom 1,50 din na gori navedene cene.

Preč podpisom trgovinske pogodbe s Finsko. Trgovinska pogojanja s finsko delegacijo v Beogradu so končana in je pričakovati, da bo trgovinska pogodba te dni podpisana. Po tej pogodbi se bo trgovinski promet med našo državo in Finsko vršil na osnovi klavzule o največjih ugodnostih, ki pa bo veljala le za predmete, ki so označeni v posebnem seznamu. Predvideno je, da bomo izvažali v Finsko predvsem kalcijev karbid in cijanamid, klij in druge kemične proizvode, nadalje zdravilna želišča in boksit. Iz Finske pa bomo uvažali celulozo in določene predmete železarske in strojne industrije (motorje). Plačilni promet je urejen na osnovi kliranga, pri čemer se bodo plačila obračunavala po stalnem tečaju 110 din za 100 finskih mark. Predviden je izvoz v vrednosti 30 milijonov din in uvoz v enaki višini.

Izvoz jabolk v Nemčijo. Prizad je z nemškimi pristojnimi oblastmi dosegel sporazum, po katerem se povišajo cene za sveža jakra in nepakirana namizna jabolka dobre kakovosti na 35 mark za 100 kg franko nemško-jugoslovenska meja. Pri dobavi franko madžarsko-nemška meja je cena za 1,50 marke višja.

Razdelitev kontingenta za izvoz surovih kož od drobnice. V direkciji za zunanjo trgovino je bila te dni konferenca s predstavnikoma izvoznikov surovih kož o vprašanju razdelitve kontingenta za izvoz surovih kož od drobnice v Nemčijo in Slovaško. Razdelitev je bila izvršena na ta način, da dobe stari izvozniki 70%, za druge 10%, nove tvrdke pa 20% od predvidenih kontingentov. Izvoz se bo pričel prihodnje dni.

Komisarijat v novosadski elektrarni. Iz Novega sada poročajo, da je banska uprava dunavske banovine postavila pri novosadski elektrarni (ki ni občinsko podjetje, temveč zasebno podjetje) komisarija, in sicer zaradi tega, ker je prišla v nevarnost ohraba prebivalstva v električnim tokom. Na eni strani se je urava podjetja sklicevala na omanjkanje premoza na drugi strani pa je pretila nevarnost ustavitve obrata, ker urava ni hotela podpisati kolektivne pogodbe z de-

Madžarski obisk v Beogradu

Danes prispe v našo prestolnico madžarski zunanji minister grof Csaky

Beograd, 10. decembra. AA. Madžarski zunanji minister grof Csaky pride s svojim spremstvom jutri ob devetih v Beograd. Vpisal se bo najprej v dvorsko knjigo, nakar bo obiskal zunanje ministra Aleksandra Cincar-Markovića, predsednika ministrskega sveta in zastopnika notranjega ministra Dragiša Cvetkovića ter podpredsednika vlade dr. Vladka Marčka. Popoldne bo madžarskega zunanjega ministra sprejel Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Po avdijenci bo grof Csaky odšel na kosilo, ki mu ga bo niemu na čast priredil jugoslovenski zunanji minister. Popoldne bo grof Csaky sprejel uradne obiske. Obisk mu bodo vrtili zunanji minister Aleksander Cincar-Marković, predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik dr. Vladko Maček. Zvečer bo večerja kneza namestnika. V četrtki bo grof Csaky donoldne položil venec na grob Neznanega junaka na Avali opoldne pa bo madžarski poslanik v Beogradu uradno kosilo na čast madžarskemu zunanjemu ministru. Popoldne bo madžarsko-jugoslovenska liga priredila sprejem. V četrtak zvečer bosta zunanji ministri Cincar-Marković in njegova žena priredila na čast grofu Csakutu in gospe svetočano večerjo v gardijskem domu. Med

prvim in drugim dnevom obiska bodo konferenice v zunanjem ministrstvu. Pred odhodom v Beograd je dal grof Csaky za jugoslovenski tisk naslednjo izjavo:

Z veseljem sem se odzval povabilu jugoslovenske vlade, da dva dneva preživim v jugoslovenski prestolnici. Madžarsko-jugoslovenske vezi niso novega porekla, toda po zgodovini nam ni treba mnogo iskati, da bi našli neštivilne manifestacije tega sodelovanja, ki izvirajo iz večstoletnega sosedstva. Ni nobena tajna ne za zgodovinarja, ne za politika, da je bilo družbeno med obema narodoma vedno uspešno in rodovitno za obe strani. To resnico je spoznal madžarski narod, a teksto je izrazil tudi namestnik Madžarske v svojem govoru v Mohaču leta 1926. Moj obisk je seveda političnega značaja in po tem takem ne bi mogel nič točnejšega povedati. Danes v Jugoslaviji in na Madžarskem vsak dobro ve da obojestranski srčni odnosi niso izključno posledica ali rezultati obiskov številnih držav, ker so ti samo nosilci tistega spoštovanja, ki ga čutita oba naroda eden do drugega. Žal mi je, da zaradi kratke odmerjene časa tokrat ne bom mogel obiskati Zagreba. Upam pa, da bo za to še bolj ugodna prilika.

Saradzoglu pojde v Sofijo?

Sofija, 10. dec. p. V zvezi z nedavno izjavo zunanjega ministra Popova, ki je bila toplotno sprejeta tako v Bolgariji kakor v Turčiji, se je izvedelo, da so se pričela med obema državama pogajanja, ki naj bi dovedla do pomolnega pomirjenja in gospodarskega sodelovanja med njima. Zaradi tega je tudi prišel iz Ankare v Sofijo tamkašnji bolgarski poslanik Kirov, ki je bil danes v avdijenci pri kralju Borisu. Pojavile so se tudi vesti, ki napove-

dujejo v dveh ali treh dneh obisk turškega zunanjega ministra Saradzogla.

Tuje letalo nad Ulcinjem

Cetinje, 10. dec. p. Danes dopoldne se je pojavilo nad našim ozemljem pri Ulcinju neko tuje letalo. Z naših letalskih oporišč se je takoj dvignilo nekaj lovskih letal in mu poletelo nasproti. Tujce letalo se je tedaj z vso brzino umaknilo nazaj čez mejo. Za enkrat še ni bilo mogoče ugotoviti, kateri državi je tuje letalo pripadalo. Naša lovška letala pa so še nekaj časa krožila nad obmejnim ozemljem okrog Ulcinja.

Nova krušna uredba

Beograd, 10. dec. p. Ministrski svet je danes sprejel uredbu o mletju žita, po kateri se s 1. januarjem prihodnjega leta uvede enotni kruh, pečen iz pšenične in koruzne moke. Moka bo sestavljena iz 70 odst. pšenične in 30 odst. koruzne moke. Letos je bil naš pridelek pšenice za 70.000 vagonov manjši kakor normalno in so zaradi tega potrebni ukrepi, da se narodu zagotovi kruh do nove žetve. V uredbu se uvađa državni in banovinski monopol za mletje bele moke za bolnišnice in druge ustanove. Mlini, ki jih bodo eksploatirale država in banovine, bodo iz 100 kg pšenice izmleli 70 kg krušne moke in 15 kg bele moke. Ostali mlini bodo mleli le enotno krušno moko, in sicer ta-

ko, da bodo dobili iz 100 kg pšenice 85 kg krušne moke in 12 kg otrobov, medtem ko odpade 2 odst. na primesi, 1 odst. pa odpade na kalo. Po doslej veljavnih predpisih so morali mlini izmleli le 80 kg moke, in sicer 70 kg krušne in 10 kg bele. Na ta način bomo porabili 37.000 vagonov pšenice manj kakor običajno. Uredba nadalje določa, da se bo smela v enotni moki za kruh največ polovica pšenične moke zametjati za rženo, največ dve tretjini koruzne moke pa se bosta smeli nadomestiti s krompirjevo moko. Mešanje pšenične moke in koruzne moke se bo vršilo pod kontrolo države. Novi enotni kruh se bo smel prodajati istega dne ko bo spečen. Cena takemu kruhu še ni določena.

Köbenhavn 83.50, Sofija 4.3750, Liabona 17.24, Budimpešta 85, Atene 3.00, Carigrad 3.3750, Bukarešta 2.15.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 447.50 dn., 4% agrarne 57 den., 4% severne agrarne 50 — 51.50 6% beograjske 77 bl., 6% dal. agrarne 72 bl., 6% šumsko 71.50 bl., 7% stabiliz. 95 den., 7% invest. 100 den., 7% Seligman 101 den., 7% Blair 95.50 den., 8% Blair 102 den.; d. l. n. n. Narodna banka 6500 den. PAR 195 — 196. Trbovska 372.50 — 375; Sečera Val. Bečkerek 700 den.

Blagovna tržišča

ZITO

Chicago, 10. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 89.375, za maj 86, za julij 81.625; koruza: za dec. 59.75, za maj 50, za julij 60.25.

Winnipeg, 10. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 74, za maj 77.875, za julij 79.50.

Novosadska blagovna borza (C. t. m.) Tendence nespremenljive. Pšenica: za pšenico veljajo odkupne cene po uredbi Oves: baški sremski 320 — 322.50. Rž: baška 342.50 — 345; ban. 340 — 342.50. Ječmen: baški in sremski 357.50 — 360; pomladni 412.50 — 417.50. Moka: franko mlin v dunavski ban: krušna moka 358. Otrobi: franko mlin brez skupnega davka in vret 180. Baški in sremski bel brez vret 447.50 — 452.50.

RADIO

Sreda, 11. decembra

Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov. plošče. — 12: Simfonične slike (plošče). — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Sramej »Ljubljana«. — 14: Napovedi, poročila. — 18: Petrolei, pozvočni mednarodni revoluciji (g. dr. Al. Kuhar). — 18.20: Pojdite z nami (vo di. g. Luka Kramolc). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nac. ura. — 19.40: Sramlj grajo (plošče). — 20: Ruska glaba. — 21: Komorni zvoki (plošče). — 21.15: Citraški dueti (gđ. Slavka Peklar in g. Marjan Hebein). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pisana žara (plošče). Beograd 19.20: Prenos orere iz Narodnega gledališča. — Zagreb 17.15: K. n. r. orkestra. — 20: Rezervirano za prenos. — Prava 18.25: Koncertni v. ker. — Sofija 18.25: Koncertni v. ker. — 20: K. n. r. orkestra. — 20: K. n. r. orkestra. — 20.30: Berlioz: Faustovo razbijanje. — 22.05: Bolgarske pesmi in pesni. — Berlin 19.15: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Pester glasbeni soredi. — 23.10: Nočni koncert. — Rim 19.30: Sp. v. c. g. — 20.45: Orkestralni koncert. — 21: Violinske skladbe. — 22.10: Komorna glasba.

V tekmi za globine morja

Dva Rusa sta zgradila „pokončno smotko“, ki ju ponese v globočino 2500 m — Načrti prof. Piccarda, ki hoče prodreti še globlje

Severni in Južni tečaj, puščava Gobi in južno-ameriški pragozi v Velikem Chacu so nam bolj znani nego globočine morja. Tudi najbolj opremljeni potapljači se morejo potopiti

Iz nekih tucatov metrov pod vodno površino, podmornice tudi ne morejo dosti globlje, šele v najnovejšem času je človek našel pripomočke, ki so mu omogočili obiskati tiste globočine morja, kjer via, a popolna črna noč.

L. 1934. je ameriškim raziskovalcem Beebeju in Bartonu uspelo s posebno kabino dospeti v globino 2500 m in skazi debelo okno opazovati ter s pomočjo močnega projektorja filmati življenje v tem vodnih prepadih. Pozneje je Beebe dosegel

v jekleni krogli globino okrog 750 m, a na podlagi svojih izkušenj je izdelal novo kroglo iz kremenca in 25 cm debelimi steklenimi okenci, ki naj mu omogoči s pomočjo kisikovih aparatov bivanje v globini 2000 m.

Med tem ko znanstveni krogi vseh dežel, zoologi, botaniki, oceanografi in geologi z veliko napetostjo zasedajo priprave za to potovanje pa je prišla iz Moskve vest, da pripravljata

два ruska učenjaka, profesor Himanski ter znanstveni svetovalec ruskega mornariškega ministrstva, admiral Krilov, podobno odpravo. Svoje priprave sta prav za prav že skoraj končala. Zgradila sta nenavadno podmorsko prevozilo v podobi pokončne smotke, ki je dolga 9 m in široka 2,20 m. Izdelana je iz dur-aluminija. To obliko sta si izbrala, ker učinkuje vodni pritisk na njeno površino najmanj in zato vzdrži tudi

največji vodni pritisk. Nenavadna kabina je zvezana po kablu z ladjo na morskem površini, a ima tudi sama motor, ki ji omogoča samostojno gibanje v navpično in vodoravno smer. V globini do 2500 m bo mogoče z njo izvrševati vsakovrstne meritve, optična in akustična opazovanja, a s posebnimi konstrukcijami fotografirskih in filmskih aparatov bo mogoče delati iz nje vsakovrstne posnetke. Čudna podmornica se imenuje

»S. S. S. R. — A. G. 2500«.

Ameriška kremenčeva krogla in ruska smotka pa dobita po vsej priliki že v kratkem nevarno konkurentko v »globokomorski granati« znanega belgijskega profesorja Piccarda. Ta učenjak, ki se je dolgo bavil s poletji v zračni ocean, v stratosfero, si je zastavil sedaj popolnoma nasprotno nalogo: s svojo pripravo se hoče potopiti v globočino

5000 m pod morskem površino. To še vedno ne predstavlja niti polovice največje oceanske globočine, tako da bo znanost tudi po Piccardovem poskusu ostala

še vedno na pol pota in bo ostalo še mnogo dela za pogumne, bodoče raziskovalce. Beebe in Barton, Krilov in Himanski in na zadnje Piccard, to so možje, ki obnavljajo tekmo za oceanske globočine, ki jih je znanost toliko časa zanemarjala. Niti vojna niti politični prevrati

niso mogli zaustaviti človeške radovednosti in nagona po raziskavanju neznanih stvari. To je razveseljivo in vredno, da se omeni med drugim stvarmi, ki zbujajo v množicah veliko pozornost.

Križišče Tepeleni

Ali paša Tepeleni je bil turški vezir

Operacije na srednjem odseku albanskega bojišča se približujejo dolinama Vojuşe in Zrinosa ter važnemu cestnemu križišču Tepeleni.

Tepeleni je mesto, ki spada pod prefekturo Džinokastru. Stoji na bregu reke Vojuşe in ob vznožju Kurveleskih planin. V albanski zgodovini ima svoje posebno pomenje.

V dobi turškega gospodstva je tukaj živel Ali Tepeleni, ki je dobil za zasluge, izkazane Visoki Porti v Carigradu, naslov vezirja in paše. Sedež svoje oblasti je Tepeleni pozneje prenesel v Janino. Po smrti albanskega narodnega junaka Skenderbege je Tepeleni bil med prvimi, ki so skušali odpovedati pokorščino turškim oblastnikom. Vendar ni mogel v tem pravcu doseči posebnih uspehov. Prisilili so ga k molku in ga primorali, da je še dalje služil sultanu. Ali paša Tepeleni je bil strašen

človek, eden najizrazitejših mož dinarske rase ter je umrl v visoki starosti l. 1882. Mestce Tepeleni je križišče cest, ki se stekajo na Vojuşi ter končujejo ob morju pri Valoni. Teško prehodne planine in pust kraški svet, ki obdaja to mesto, je napravil iz Tepelenija naravno trdnjavo, ki se more osvojiti samo z nadčloveškimi naporji. Tepeleni obvladuje vse področje dalje proti severu, v notranjost Albanije tja do Valone, kjer se svet spremeni v ravnino.

Ljudstvo tod okoli je pošteno, hrabro in bistro, navajeno borbe z naravo, ki mu omogoča le skromno življenje. Preživlja se z živinorejo, v mestech pa s trgovino v malem obsegu. Prebivalci teh krajev so zelo ponosni na svoje mesto in svojo zgodovinsko preteklost.

Tolstoj bo govoril

V Rusiji bodo z velikimi svečanostmi proslavili 30. obletnico Tolstojevih smrti. Ob tej priliki bodo ljudje lahko poslušali samega pisatelja »Vojne in mir«. Nekaj let pred Tolstojevimi smrtjo je namreč ameriški izumitelj Edison poslal Tolstoju fotograf. Tolstoj je govoril parkrat za plošče in tako se je njegov glas ohranil, da ga bodo slišali tudi tisti, ki ga niso ne videli ne osebno poznali.

Čudakova oporoka

Na italijanskem otočku Vivari je umrl v starosti 73 let neki Lachianca, o katerem so mislili vsi, da je velik revež. Že desetletja se je hranil vsak dan s 70 g mesa — drugega ni jedel. Zato si lahko predstavljamo splošno začudenje, ko so iz njegove oporoke zvedeli, da je zapustil 8 milijonov lir vredno imetje. Vse to imetje pa je zapustil svoji občini, da bi zgradila moderno bolnišnico.

„Slabe vesti za vas“

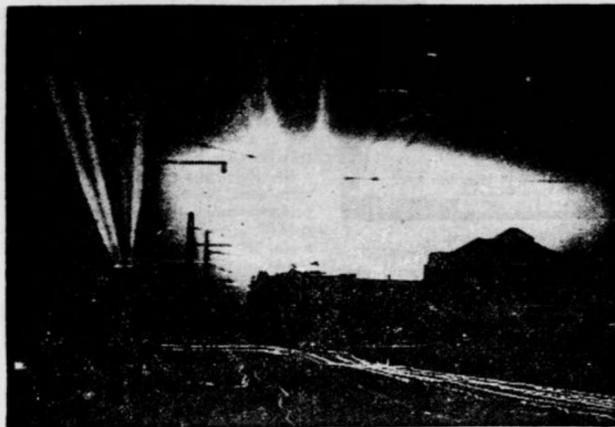
Neki restoran v New Yorku daje svojim gostom, ko zahtevajo račun, zaprt pisemski ovitek, na katerem je brati pripombo: »Na žalost slabe vesti za vas«. V ovitku je račun. Gostje so tako pripravljani na marsikaj, a pogostoma se čutijo tudi olajšane, če je račun manjši, nego so se ball.

Madžarski obisk v Beogradu



Madžarski zunanji minister grof Csaky

London ob napadu iz zraka



Nočno nebo razsvetljuje najprej neštete rakete, potem se za njimi vsuje toča smrtonosnih bomb...

Novi poveljniki italijanske vojne mornarice

Admirali: Riccardi, Compioni in Jacchiro

Stefani poroča: Admiral eskadre Arturo Riccardi, ki je bil imenovan za novega poveljnika štaba italijanske vojne mornarice, je star 62 let. Bil je glavni ravnatelj v ministrstvu za vojno mornarico, lani je bil imenovan za senatorja. Izkazal se je posebno ob okupaciji Albanije, za kar je prejel viteški križec »Savoia«, najvišje italijansko vojno odlikovanje.

Admiral eskadre Inigo Compioni, ki je imenovan za pomočnika šefa admiralskega štaba se je rodil l. 1878. Sodeloval je v libijski in svetovni vojni. Pri okupaciji Abe-

stinje je poveljeval 4. pomorski divizion, izkazal pa se je tudi v sedanji vojni. Postal senator l. 1939.

Admiral eskadre Angelo Jacchino glavni poveljnik italijanske vojne mornarice, je bil poprej mornariški ataše italijanske vlade v Londonu pozneje direktor pomorske akademije in podpoveljnik vojne mornarice.

MAL' POLOŽI DAR DOMU NA OLTAR!

Grški topničarji



pri postavljanju poljskega topa v gorski položaj

Če še ne veš, zdaj izveš: A N E K D O T A

da je nemški namestnik za Norveško Terboven razpustil občinski svet v Oslu; da bosta Windsorski vojvoda in soproga odpotovali v Miami, ker se bo vojvodova soproga podvrgla operaciji v ondotni bolnišnici;

da je novi rektor sofijske univerze prof. Cankov imel predavanje, v katerem je pobijal načelni pacifizem ter izjavil, da vojna ni »nobeno zlo«;

da so na Norveškem začeli gojiti tobak v zaprtih prostorih ob električni svetlobi in toploti;

da so v Parizu določene hude zaporne kazni za osebe, ki bi se pregrešile proti predpisom o zatemanvanju;

da pristojni rimski krogi demantirajo v inozemstvu razširjene vesti o nekakšnih nemirih v Milanu, Firenzi in Trstu;

da se vrši zdaj na Madžarskem obči popis prebivalstva, zgradb in živine;

da so rumunski legionarji sežgali vse sodne spise, ki se nanašajo na obtožbe članov »železne garde«.

Miš mu je skočila v oko

Med malico je nekemu delavcu v bližini Prage skočila miš v oko. Le s težavo se je otreseel živali, ki je padla v vrč vroče kave in v njem utonila. Delavec je moral takoj v neko očesno kliniko, kjer so mu z operacijo še mogli rešiti vid.

Koliko je radija na svetu

O radiju vemo samo to, da je zelo drag in ga je strašno malo. Na svetu je v rabi samo 257 g radija in če bi stisnili vsega skupaj, bi dobili iz njega komaj tako veliko kepico, kakor je teniška žoga.

Švicarski pesnik Arnold Ott je bil po

pliku zdravnik. Znan je bil kot zelo duhovit in dvopen človek. Neki bogati Anglež, ki je prišel v Švico na letovanje, je slišal o njem, pa si je hotel z njim preganjati malo dolgčas. Pozval ga je k sebi, kakor da je bolan, in ko je Ott ugotovil, da je popolnoma zdrav, se je Anglež začel smejati. Moža sta se potem nekoliko ur izborna zabavala ob šampanjcu in najfinjših smotkah. Ko je pa Ott odšel domov, je »pacientu« poslal za »konzultacijo« račun v višini 50 frankov. Anglež se je tudi temu smejal in mu je poslal 100 frankov.

VSAK DAN ENA



»Mamica pogledaj, tam gre ženska brez nog...«

(»Humorist«)

Angleško industrijsko mesto Birmingham



Preden se nemški vojaški letalci podajo k napadu na kakšno mesto, jim izroče jasno razviden načrt objektov, ki jih velja napasti z bombami iz zraka. Na ta način vidno občrtane objekte, ki jih je dalo vrisati poveljstvo nemškega letalstva pred napadom na mesto Birmingham

Hulbert Footner: 9

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

»Preklemsko! Nič boljši niste od Angležev.«
»Pomislite, kakšno pozornost bi zbudili!«
Radža se je zasmejal.

»Oh, zato mislite, ker sem jaz tako majhen, vi tako veliki in Diana tako lepa? Nu, če sam ne morem z doma, priredim zabavo v hotelu. Na ladji sem spoznal nekaj zanimivih ljudi in si zapisal njih telefonske številke.«

»Vendarle bi vam priporočil največjo previdnost v izbiri povablencev,« ga je Luke posvaril.
»Eh, vruga, vsak trenutek svojega življenja ne maram biti v skrbeh!« je radža zaklical. »V svobodni Ameriki že celo ne! To je skoraj enako hudo, kakor ko bi bil že mrtev.«

Mali radža v svojih prebogatih, z zlatom obšitih oblačilih in turbanu, ki se je ves iskril od draguljev, je zbudil v veži hotela Conradi-Windermere kar največjo pozornost. Luke je poskrbel, da sta hitro prišla v dvigalo, in ga spremil v krasne prostore, ki so mu jih bili zadržali v stolpu. Diana in njena mati sta čakali v salonu. Luke ni hotel biti navzočen pri tem srečanju, ampak je naglo krenil k vratom, rekoč, da ima v veži še nekaj opravka.
Na hodniku pred radževimi prostori se je Luke spotaknil ob majhnega, dobro oblečenega človeka

s temnopoltim obrazom, ki so se mu njegove prežeče oči takoj zazdele sumljive.

»Kaj iščete tu?« je vprašal.
»Mož se je nasmehnil in se večkrat zaporedoma priklonil.«

»Rad bi pozdravil njegovo visokost,« je rekel s kar preprijaznim glasom.

Luke mu ni zaupal.
»Potem bo najbolje, da se daste prijaviti po kakem hotelskem uslužbencu, kakor je navada. Pojdite z menoj v vežo.«

Oni je pokazal zobe in za trenutek je bilo podoba, da se misli upreti, nato pa se je pr-misil, skomignil z rameni, iztegnil roke in šel z Lukom k dvigalu.

V veži se je Luke obrnil k njemu. »Počakajte tu z menoj. Tajnik njegove visokosti takoj pride.«

Eden izmed ravnateljev je pristopil k Luku ter mu prestavil dva preprosto oblečena, krepka moža kot Mahonnyja in Cutterja, uradnika tajne službe. Imela sta od državnega departmana ukaz, naj strážita sikharskega radžo, in sta se izkazala s papirji. Luke se je ozrl po temnopoltim možičku, a ta se je bil med tem izmuznil.

»Rad bi vas odvedel v sobe njegove visokosti,« je rekel detektivoma »Nekega sumljivca, ki se je potikal po hodniku, sem že zalotil.«

V velikem salonu sta sedela radža in Diana na zofi. Diana, krasna kakor orhideja, je bila v s'fona-nasti obleki heliotropne barve. Luke je bolešno odvrnil oči, kajti videl je, da jo drži Ramavarma za roko.

Indijec je osupnil, ko mu je Luke predstavil uradnika tajne službe.

»Ali se bom moral res vdati v to, da me boste na vsakem koraku opazovali?« je vzkliknil. »Tu, v Ameriki? Baš zato sem prišel, da bi se vendar že čutil svobodnega!«

»Minister je tako naročil,« je spoštljivo odgovoril detektiv Mahony. »Visokost ste gost našega naroda!«

Cutter se je zagledal v iskroci se rubin na kneževem turbanu. »Teško da bi bili varni v New Yorku, visokost, če bi šli sami v mesto.«

»Prav, strážita torej kje zunaj, prosim,« je dejal radža in nestrpno mahnil z roko. »Hvaležen bi vama bil, če bi vaju kar moči malo videl.«

Ko je prišel Sibah v hotel, je ves v skrbeh vprašal Luka, kje so štiri strani sveta. Luke se je nekoliko začudil, nato pa mu je pokazal sever, jug, vzhod in zahod.

»Vedeti mora, kje je Meka, da se bo lahko obrnil v pravo stran, kadar bo molil!« mu je kasneje pojasnil radža in se prevežano namuznil.

6.

Radževi po indijsko oblečeni slugi, ki so se neverjetno tiho gibali, so pripravljali Luku malo skrbi. Vsega skupaj jih je bilo šest. Na pogled so bili tako tuji, da jih je le s težavo razlikoval. Nemo-goče je bilo ugantiti, kaj se skriva za temi rjavimi, brezizraznimi obličji. Precej časa je trajalo, da si je zapomnil njihova čudna imena.

Ščasoma je opazil, da trije izmed njih strežejo radži kot osebni slugi. Eden je bil njegov kuhar. Dva sta skrbela za Vasinto in eden je bil dodeljen Sibahu al Zuriju. Le-ta je bil majhen, nekakšen pisar in je, kakor njegov gospod, nosil velike rožene naočnike. Vse je kazalo, da mora biti nedolžen človek. Služabniki so bili mladi, gladki kaor jegulje in zelo oprezni. Luku nikakor n so bil všeč in sklenil je, da jih bo bistro opazoval.

Hotel Conradi-Windermere je imel v službi preizkušene zasebne detektive. Mimo teh in mimo uradnikov tajne službe je bil v hotelu še kriminalni uradnik v civilni obleki, ki ga je bil poslal newyorški policijski predsednik in ki se je izprehajal po hodniku pred sobami njegove visokosti. Razen tega so bili knezu sporočili, da ga bo na vseh potih spremljala straža, ses oječa iz tajnih policistov. Radža se je kar zgrozil. Luke je menil, da bodo vsi ti previdni ukrepi malo za-legali zoper izdajstvo, ki grozi radži od znotraj. Zavest, da mu osebno sicer ne bi počilo srce, če bi moral Ramavarma nenadoma umreti, ga je le še bolj potrdila v namenu. Čuvati moža, ki mu je bil pokazal toliko zaupanja.

Popoldne se je oglasil gos-od Emorv Branscombe, šef protokola. Njegova naloga je bila nadzorovati obrede pri obiskih visokih gostov iz tujine, in prišel je bil, da spremi radžo v Washington. Gospod Branscombe je bil odlična prikazen z brezhibnim vedenjem in Ramavarma, ki je sovrzil vse in vsakršne občesti, ga že od prvega trenutka ni mogel videti.

BELEŽKE

Gradnja javnih poslopij v hrvatskih mestih

Hrvatski listi z zadovoljstvom beležijo, da je na teritoriju banovine Hrvatske trenutno v gradnji ali tik pred gradnjo za 170 milijonov dinarjev javnih poslopij. Od tega se jih za 120 milijonov že grade, za 50 milijonov pa so že odobreni načrti in razpisana dela. Gradnja financirajo banovina in ministarstva, ki so v rokah hrvatskih ministrov. Ministarstvo pošl je oćadalo v delo celo vrsto javnih zgradb, med njimi kolodvorsko pošto v Zagrebu, ki bo stala 26 milijonov din. pošto v Slavonskem Brodu za 3 in pol milijona din, na Sušaku za 5 milijonov in v Karlovcu za 2 milijona din. Po eg tega izdeluje načrte še za 8 novih pošt v manjših mestih. V Zagrebu bodo končali te dni zidanje hiš za uradnike Poštno hranilnice. Stroški znašajo okoli 6 in pol milijona din.

V Zagrebu bodo dalje izdani teški milijoni za zidanje raznih vseučiliških poslopij. Tehnična fakulteta bo gotova prihodnje leto in bo stala 20 milijonov din. Kmalu bo ograjena veterinarska fakulteta, ki stane 15 milijonov din. Na poljedelstvo-gozdarski fakulteti grade dva paviljona, ki bosta stala 11 milijonov. Odobreni so načrti in 10 milijonov kredita za zidanje nevrološke in psihiatrske klinike. Medicinska fakulteta bo zgradila za 2 in pol milijona din novo upravno poslopje za klinične bolnice. Dalje so odobreni krediti za gradnjo pravne fakultete (9 milijonov), za zidanje ekonomsko-komercialne visoke šole (10 milijonov) in pa za palačo etnografskega muzeja (3 miliona). Ministarstvo financ je odobrilo 9 in pol milijona kreditov za zidanje novih carinskih skladišč.

Banska oblast zela v Gospiću gimnazijo za 7 milijonov, v Novi Gradski gimnazijo za 10 milijonov, v Karlovcu pa trgovsko akademijo za 8 milijonov. Poleg tega gradi še v Zagrebu poškovo šolo, ki bo stala 2 in pol milijona din in gospodinjstvo šolo v Novem za 2 milijona.

Nervoznost kapitala na Hrvatskem

Zagrebački štete objavlja razgovor s predsednikom zagrebaške Trgovske zbornice Konstantinom Voukom. V svoji izjavi je g. Vouk izrazil svoje mnenje, da so minili časi liberalnega gospodarstva in neomejenega kapitalizma. Nadaljeval je:

»S tem hrvatski gospodarstveniki in trgovci resno računajo. Skrbni pa jih, da se krivo tolmači vloga trgovskega stanu v sklopu celokupnega hrvatskega gospodarstva. Danes so časi takih, da zahtevajo od vseh stanov gotove omejitve v korist celote. Merodajni činitelji sigurno žele čim bolje urediti našo banovino. Pri tem se morajo boriti z velikimi težavami. Povzročajo jih razni činitelji, med njimi tudi lastniki naših gospodarskih podjetij. Večina teh naših podjetij pa je v nacionalnih rokah.»

Hrvatsko gospodarstvo — je nadaljeval g. Vouk — trpi zadnje časa zaradi svojevrstnega načina reševanja socialnih vprašanj pri čemur gredo merodajni činitelji čisto preko dopuščenih meja. Posledica je, da je postal kapital, pa naj potem pripada Hrvatom, ali tujcem, zelo nervozen. Tuji kapital je že pričel bežati, domači pa je hudo zaskrbljen zaradi razvoja prilik, ki v drugih banovinah daleč ni tako raskale, kakor v banovini Hrvatski. Na ta način so nastale pri opravljanju gospodarskih poslov mnogo težje prilike kakor v ostalih delih države. Hrvatsko gospodarstvo je danes prilično oslabiljeno in celo onesposobljeno za konkurenco in Beograd postaja v gospodarskem pogledu to, kar je bil do sedaj Zagreb. V Beogradu ustanovljajo milijonska podjetja, dočim pri nas ustanovljamo samo še mala podjetja brez posebnega pomena. Vse te težave prizadevajo v prvi vrsti hrvatsko gospodarstvo, ki je iz redoljivosti prevzelo nase celo vrsto težkih izzivov.

Katoliško delavsko zborovanje v Zagrebu

V zagrebskih političnih krogih je vzbudilo veliko zanimanje zborovanje mladih katoliških delavcev in delavk v dvorani »Kolar«. Doselej so bili namreč vsi hrvatski delavci in delavke, v kolikor niso pripadniki marksizma, vključeni v organizacijah Hrvatske delavske zveze, ki je oficijelna organizacija Hrvatske seljaške stranke, namenjena delavcem in zasebnim nameščenim. Z nekatere skupščine so prvi nastopili katoliško orientirani delavci in delavke na svojem samostojnem zborovanju, ki ni imelo nobene zveze s Hrvatsko delavsko zvezo. Zborovanje se je udeležil tudi zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac. Zbor je otvoril predsednik centrale organizacij mladih katoliških delavcev Nikšić, ki je obrazložil program in zahteve katoliško orientiranih hrvatskih delavcev. Ob zaključku zborovanja je bila sprejeta resolucija z raznimi nujnimi delavskimi zahtevami.

Kakšno naj bi bilo predstavništvo Srbov

Srbsko ognjišče, ki ga izdaja bivši narodni poslanec Dusan Bogunović, objavlja uvodnik o sodelovanju Srbov pri nadaljnji preureditvi države. To sodelovanje mora biti integralno za ves srbski narod, kakor je tudi pri ustvarjanju Jugoslavije sedeloval ves srbski narod. V ta namen bi bilo potrebno ustvariti avtoritativno telo, ki bi resnično predstavljalo izraz volje vsega srbskega naroda.

V tem zastopstvu srbskega naroda bi morali sedeti predstavniki vseh srbskih vojnih in vitezkih organizacij, katerih člani so aktivno sodelovali v osvobodilnih vojnah. Da je bi bilo potrebno poklicati vanj vse še živeče vojskovođe srbske vojske, vse generale in komandante srbskih polkov. Prav tako bi morala biti zastopana srbska pravoslavna cerkev s patriarhom, vsemi metropolitmi in arhiepiskopi. Sodelovati bi morali vsi Srbi, ki so redni izredni in dopolni člani Srbske akademije znanosti, kakor tudi vsi vseučiliški profesorji srbske narodnosti. Od politikov bi morali biti poklicani vsi do vrhovno organizacijo srbsstva vse Srbi, ki so bili ministrski predsedniki in ministri v Jugoslaviji, ali prej v Srbiji in čim gori vse srbski predsedniki in podpredsedniki senata in narodne skupščine, vsi srbski diplomati, ki so dosegli položaj poslanika ter vsi Srbi, ki so šefi političnih strank in skupin. Med člane bi bilo treba pozvati tudi vse Srbe, ki so bili ali so še člani državnega sveta, glavne kontrole, predsedniki in podpredsedniki kasacije, apeliacije, upravnih sodišč itd. Sodelovali bi

morali tudi vsi pomembnejši srbski književniki in umetniki, novinarji in predstavniki srbskih književnih in kulturnih ustanov, prosvetnih društev, tiska, stanovskih zbornic, gospodarskih organizacij. Končno bi morali biti zastopani v tej organizaciji tudi vsi srbski srezzi z nalasé za to izvoljenimi predstavniki.

Srbsko ognjišče misli, da bi predstavljalo tako sestavljeno predstavništvo najboljši odraz pravega razpoloženja srbskega naroda. Tako sestavljeno predstavništvo bi lahko dajalo avtoritativno tolmačenje stališč srbskega naroda do vseh vprašanj, ki se nanašajo na sodelovanje in sožitje Srbov v naši skupni državi.

Zanimivo nemško predavanje v Ljubljani

V petek zvečer ob 20 bi predaval od delni vodja Nemške delovne fronte g. Trefz pred povabljenimi gosti v dvorani Trgovskega doma v Ljubljani. Predaval bo o ciljih in delovanju Nemške delovne fronte ter o znani organizaciji »Kraft durch Freude«. Slično predavanje je imel g. Trefz že tudi v Zagrebu pred tamšnjimi gospodarstveniki in socialnimi delavci, ki so z velikim interesom zasledovali njegova interesantna izvajanja. Predavatelj spada med najočite s trudične voditelja Nemške delovne fronte ministra dr. Leya.

Zimska pomoč v Zagrebu

V nedeljo bodo začele, kakor smo že zabeležili, v Zagrebu poslovali tri javne mestne ljudske kuhinje, ki bodo vsak dan razdelile brezplačno med siromašne Zagrebčane do 3000 kosil. Poleg tega bo prejemalo še 2000 zagrebskih šolskih siromašnih otrok na račun občine toplo kosilo. Zagrebska občina bo tudi dala obula in obleka 2000 siromašnih otrok. Zimske suknice bo dobilo 470 otrok, 660 zimsko obleko, 500 dekle toplo zimsko obleko, 1600 dečkov in deklele nove čevlje itd.

Spekulacija na vasi

Gospodarska sloga, glasilo istoimenske gospodarske organizacije Hrvatske seljaške stranke, objavlja uvodnik o potrebi pobiranja spekulacij na podeželju. List pravi, da žive po vaseh še vedno ljudje, ki zavajajo poštene kmetje k spekulacijam. Na njihovo pobudo so prebivalci posameznih hrvatskih vasi posekali cele gozdove in povzročili na stotisoče dinarjev škode. List nato pristavlja:

»Preiskave o teh nasilnih sekanjih gozdov so pokazale, da so bili pravi iniciatorji vse drugo samo ne kmetje. Zalostno je opažati kako sčični so nekateri kmetje na račun svojih sosedov in prijateljev. V banovini Hrvatski je srez, katerega dobra polovica prebivalstva uživa dobrih gozdov imovinske občine. Večinoma so to dobro situirani posestniki in večji kmetje. Druga polovica prebivalstva so večinoma kolonisti iz siromašnih hrvatskih krajev. Člani imovinske občine imajo iz gozdov imovinske občine drv zastonj več kot dovolj. Ostali prebivalci so brez drv in lesa. Vsi bi pričakovali, da bodo odstopili člani imovinske občine vsaj najbolj potrebnim siromašnim sosedom nekaj odvisnih drv. Zgodilo se je ravno nasprotno. Vodstvo imovinske občine je zbralo posebno deputacijo, ki moleduje že nekaj dni po Zagrebu. Da izda banska oblast dovoljenje za izvoz odvisnih drv v Beograd, kjer bodo za nje dobili nekaj dinarjev več kakor pa bi jih plačali njihovi siromašni sosedje.

Oblasti bodo morale trdo nastopiti tudi proti spekulantom po naših vaseh. Dolnji Lapac ni namenjen samo spekulantom iz mest, temveč tudi onim iz podeželskih občin in vasi. Zadnji čas pa je tudi za odločen nastop proti ljudem, ki pustijo hrvatske gozdove. Banska oblast izdaja za sekanje drv posebna dovoljenja, prišlo pa je že kar v navado, da kmetje na svojo roko potvarjajo ta dovoljenja in posekajo namesto dovoljenih 5 sečnjev 15 ali kar 25.»

Značaj sedanje vojne

Milanski »Corriere della Sera« razpravlja na uvodnem mestu o razvoju sedanje vojne ter piše med drugim:

»Vojna se nadaljuje. Nadaljuje se, kakor se mora naravno nadaljevati vojna, ki nima enega samega bojišča, na katerem bi lahko bil izid ene same bitke odločilen. Gre za vojno, ki se bje na dveh kontinentih, na zaprtih in odprtih morjih ter med sovražnikoma, ki imata vsak zase na razpolago velike vojaške, gospodarske in diplomatske ovire. Ne gre torej za konflikt, ki bi bil omejen po prostoru, zato bi pa bilo nesprejemno zahtevati naj bi bil omejen po času. Kar je važno, je samo to, da se postopoma ena izmed vojujočih se strank krepi, druga pa prav tako postopoma slabje.«

Vojna škoda v Belgiji

Nemški komisariat za obnovu Belgije je objavil te dni podrobne podatke o vojni škodi v Belgiji. Iz njegovega poročila je razvidno, da je komaj ena petina belgijskih mest in vasi ostala povsem nepoškodovana. Do temeljev je bilo porušenih 9832 hiš, težko poškodovanih 24.156 poslopj, lažje pa 116.710 hiš. Povsem porušenih je bilo nadalje 352 belgijskih tvornic. Ogromno škodo so utrpeli prometne naprave in nekateri predeli so povsem ožezani od ostalih pokrajin. Cestnega omrežja je bilo poškodovanega približno za 10.000 km. Povsem uničenih je bilo nad 100 kolodvorov in železniških skladišč. Nadalje je bilo povsem porušenih 1455 mostov in predorov, tako da je mnogo prometnih linij neuporabljivih.

Obnovitvena dela so doslej v toliko napredovala, da se je posrečilo popraviti okoli 1200 hiš medtem ko so pri nadaljnjih 1500 hišah dela v teku. Pri teh delih je zaposlenih okoli 25.000 delavcev, okoli 8000 pa jih popravlja mestove in predore. Najtežji problem pri teh obnovitvenih delih je preskrba z gradbenim materialom, ki ga v bližini ni dovolj na razpolago.

Izvajanje avtorskih pravic na Hrvatskem

Zagreb, 10. dec. o. Hrvatski ban je podelil hrvatskemu avtorskemu društvu dovoljenje za izključno posredovanje v avtorskopравnih stvarah na vsem področju banovine Hrvatske. Obenem je odredil, da morata avtorskopравni posredništvi ustanova UJMA in UJDA na Hrvatskem do novega leta likvidirati svoje posle.

SOKOL

Naša turistična delegacija na Madžarskem

Beograd, 10. decembra. AA. Na vabilo državne zajednice za turistično propagando na Madžarskem bo odšla posebna delegacija turističnih ustanov Jugoslavije v Budimpešto, kjer bo ostala od 12. do 16. decembra. V delegaciji bodo med drugimi dr. Todor Todorović v imenu uprave za turizem v ministru za trgovino in industrijo, direktor Putnika Karmine Sisić, dr. Joško Jerić za bansko oblast banovine Hrvatske, zastopniki zagrebaške trgovske zbornice, načelnik trgovinskega oddelka dravske banovine Dragotin Trstjanek, univerzitetni profesor dr. Fran Stele v Ljubljani, direktor Putnika v Mariboru Josip Loos in Ludvik Zorut, šef turističnega oddelka mestnega poglavarstva v Mariboru.

Zveza hrvatskih zavarovalnic

Zagreb, 10. dec. o. Danes dopoldne se je ustanovila zveza zavarovalnih družb na Hrvatskem. Za predsednika zvezne organizacije je bil izvoljen generalni direktor Croatiaje Mihovil Nikolić.

Mečani kruh v Zagrebu

Zagreb, 10. dec. o. Zadnje dni je v Zagrebu pričelo primanjkovati kruha. Že ob 10. dopoldne v pekarnah kruha ni oilo mogoče dobiti. Peki so trdili, da jim je zmanjkalo moke. Zato je Pogod interveniral pri mestni občini, ki je pekoma dala okrog 100 vagonov bele pšenične moke. V pekarnah pa je tudi danes zmanjkalo moke. Peki so namesto kruha napekli žemlje. Zaradi tega se je mestno poglavarstvo danes odločilo, da se bo od jutri dalje v Zagrebu pekel kruh iz mešanice 60% pšenične in 40% koruzne moke. Ta kruh se bo prodajal po 4.50 din za 1 kg.

Iz državne službe

Beograd, 10. dec. p. Premeččen je bil višji veterinarski svetnik dr. Zvonko Zemljić s Cetinja v Maribor. Višji veterinarski svetnik Franjo Baš pa je v Maribora na Cetinje. Razrešen je bil dolžnost člana komasijaške poverilništva v Beogradu inspektor kmetijskega ministruva Albin Radikon.

Upokojeni so progovni nadzorniki Franc Zlebnik, vlakodajca Pavel Otić in prometnik Klement Gomilek, vsi v Ljubljani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

SPORT

Naša atletika pretekle sezone v številkah Pregled desetorice najboljših atletov in klubov po posameznih disciplinah

110 m zapreke: 1. Pieteršek (C) 16.2 (Pleteršek 16.1); 2. Klinar (PI) 17.4; 3. Rebuschegg (C) in Lužnik (M) 18.0; 4. Lončarić (M) 18.2; 5. dr. Casny (PI) 18.9; 6. Gregorović (Z) 19.3; 7. Kraner (PI) 19.4; 8. Katić (C) 20.7; 9. Pohar (Br) 21.0; 10. Petek (C) 23.0. Povpreček: 5 — 17.56 (17.34); 10 — 19.11 (18.25).

Poslabšanje. Nikamor se nismo premaknili, kvečjemu nazadovani. Na tablici opazimo pač nekaj novih mlajših ljudi, ki obetajo, da se bodo intenzivneje posvetili tej leli, vendar težki disciplini. Preseneča dober plasma mladega Rebuschegga s prvega nastopa.

400 m zapreke: 1. Klinar (PI) 58.9 (Skusek 57.5); 2. Pieteršek (C) 59.0; 3. Poljšak (Pr) 1:00.9; 4. Pohar (Br) 1:03.2. Povpreček 1:01.15.

To disciplino so letos naši tekmovalci popolnoma zanemarili. Lani smo imeli vsaj izpolnjeno tablico z desetimi imeni. Letos pa ni niti pet tekmovalcev. In še čas prvega je slabši od lanskega.

5x100 m: 1. Ilirija 45.3; 2. Železničar 45.3; 3. Planina 46.8; 4. Rapid 47.4; 5. Celje, 47.8; 6. Maraton 48.8; 7. Hermes 48.9; 8. Ptuj 49.2.

Časi sicer niso tako slabi, vendar bi bilo lahko boljši, če bi se boljši klubi večkrat srečali med seboj. Lanskih časov nimamo za primerjavo.

V splošnem z rezultati tekmo ne moremo biti zadovoljni. Da pa bomo imeli sliko, koliko zmorejo in kateri klubi imajo najmočnejše orožje v tekih, navajamo vrstni red prvih petih po točkah, kakor so jih dosegli njihovi atleti: prvo in drugo mesto si delita Ilirija in Celje s po 108 točkami, tretja je Planina s 102, četrto Primorje 82, peti je Železničar skupaj z Bratstvom s po 50 točkami za vsakega.

Meti

Met diska: 1. Inž. Stepišnik (I) 38.45 (isti 41.33); 2. Kajfež (Pr) 38.05; 3. Lužnik (M) 37.49; 4. Jeglić (PI) 36.83; 5. Slamić (C) 36.60; 6. Košer (I) 36.43; 7. Dobovšek (I) 35.38; 8. Hlade (Z) 35.42; 9. Vehar (I) 34.92; 10. Skaza (Pr) 34.33. Povpreček: 5—37.585 (38.816); 10—36.440 (37.487).

Sicer so meti vedno naša rakova rana, vendar je posebno padev v disku prejšnjil, saj se naši metalci niso približali niti znaniki 40 m.

Met krogla: 1. Zorko (Z) 12.85; (Hlade 13.46); 2. Hlade 12.77; 3. Jeglić (PI) 12.52; 4. Lužnik (M) 12.48; 5. Inž. Stepišnik 12.45; 6. Klinar (PI) 12.22; 7. Gregorović (Z) 11.79; 8. Merala (PI) 11.69; 9. Slamić (C) 11.66; 10. Kajfež (Pr) 11.65. Povpreček: 5—12.612 (12.692); 10—12.203 (12.289).

Vidno je nazadovanje Hlade, ki je z lanskim rezultatom dosegel nov slovenski rekord, letos pa ga je z znatno slabšo znamko prehitel klubski tovariš in vestranski Zorko. Povpreček je skoraj enak lanskega. Stagnacija.

Met kopja: 1. Mavsar (PI) 64.30 (isti 60.51); 2. Zorko (Z) 49.13; 3. Gregorović (Z) 48.10; 4. Metelko (Z) 47.75; 5. Peters (Pt) 46.97; 6. Urbančič (PI) 46.50; 7. Riggler (PI) 45.95; 8. Lužnik (M) 45.36; 9. Dolnar (PI) 44.42; 10. Kraner (P) 44.25. Povpreček: 5—61.248 (50.582); 10—48.273 (47.137).

Zboljšanje! Ne samo, da je odlični Mavsar dosegel evropsko znamko, tudi pogled med vrste tablice nara pčika, da so se med

prvo desetorico vrinile povečini mlade moči, iz katerih se nam morda obetajo nove najboljše moči.

Met kladiva: 1. Inž. Stepišnik (I) 54.64 (isti 49.55); 2. Gujnik (Z) 44.15; 2. Hlade (Z) 36.30; 4. Kodre (C) 36.22; 5. Slamić (C) 34.37; 6. Smerdel (M) 32.15; 7. Skaza (Pr) 32.10; 8. Pieteršek (C) 31.05; 9. Radić (C) 29.82; 10. Tomić (C) 27.23. Povpreček: 5—41.136 (42.976); 10—35.803; (37.229).

Edini rezultat inž. Stepišnika, ki nas je uvrstil v mednarodno tabelo na prva mesta. Rezultat inž. Stepišnika je naravnost odličen in je obenem priča vsem, kaj zmore soliden atlet z vztrajno voljo. V ostalem se zdi, da ta disciplina zahteva preveč napora, da bi jo intenzivneje in sistematično vadili.

V metih, razen prvo zasadenih mest v kopju in kladivu, smo nazadovani. Da so meti vedno naša rakova rana, je slaba tolažba.

V metih so dosegli točk: Železničar 67, 2. Planina 45, 3. Ilirija 37, 4. Celje 27 in Maraton 23.

Skoki

Skok v daljino: 1. Zorko (Z) 6.86, (Klinar 6.68); 2. Stranić (Z) 6.61; 3. Radić (I) 6.48; 4. Pieteršek (C) 6.37; 5. Lužnik (M) 6.31; 6. Bratož (PI) 6.21, 7. dr. Casny 6.18; 8. Klinar (PI) 6.16; 9. Kraner (PI) 6.09; 10. Leban (Z) 6.08. Povpreček: 5—6.526 (6.474); 10—6.335 (6.355).

Napredek petorice, nazadovanje desetorice. Zorko je tudi tu potrdil svojo vestransost ter postavil nov rekord, ki se je precej približal 7 m.

Skok v višino: 1. Slanina (Pr) 1.80 (Martini 1.83); 2. 3., 4. Milanović (I) Marek (Pr), Bratož (I) vsi 1.75; 5, 6, 7, 8. Zorko (Z), Gregorović (Z), Lužnik (M) in dr. Casny (PI) vsi 1.70; 9. Milanović II. (I) in Pribošek (Br) 1.65. Povpreček: 5—1.75; (1.78.2); 10—1.66.5 (1.75.2).

Splošno nazadovanje. Ne dolgo tega smo Slovenci in te disciplini prevladovali v državi, letos pa je samo en atlet preskočil 1.80.

Skok s palico: 1. Orozsy (R) 3.60 (Smerdel 3.42); 2.—3. Pribošek (Br) in Smerdel (M) 3.40; 4. Radić (R) 3.20; 5. Gala (Z) 3.10; 6.—8. Milanović (I), Klinar (PI), Pristov (Br) 3.0; 9. Mihelić (PI) 2.83; 10. Noč (Br) 2.82. Povpreček: 5—3.35 (3.37.6); 10—3.13.5 (3.23.8).

Povprečno nazadovanje; prvi pa je dosegel nov slovenski rekord, ki ga tudi uvršča med najboljše v državi za letos.

Troskok: 1. Smolej (PI) 13.56; (isti 13.08); 2. Zorko 13.01; 3. Nabernik (Z) 12.82; 4. Pieteršek (C) 12.58; 5. Metelko (Z) 12.43; 6. Pribošek (Br) 12.34; 7. Kraner (PI) 12.31; 8. Milanović (I) 12.30; 9. Peters (Pr) 12.23; 10. Drenik (PI) 12.06. Povpreček: 5—12.89 (12.826); 10—12.56 (12.57).

Nobene bistvene spremembe razen dobrega rezultata Smoleja pa tudi Zorko se je tukaj popravil od lanskega leta in preskočil 13 m. Med imeni je precej novih in mlajših tekmovalcev.

Najboljše skakalce po točkah imajo naslednji klubi: 1. Železničar 60 točk, 2. Planina 39, 3. Ilirija 31, 4. Maraton 18 in Bratstvo 18.

Ce ocenimo sedaj klube po uspehih njihovih atletov, je rezultat naslednji: največ točk si je osvojil SK Planina 186, po-

tem pa sledijo: Železničar 177, Ilirija 176, Celje 149, Primorje 115, Maraton 78, Bratstvo 68, Rapid 62, in Hermes ter Ptuj s po 11 točkami.

Kot najboljši slovenski atlet se je letos pokazal vsestranski Mariborčan Zorko, ki si je priboril dve prvi mesti, tri druga in eno peto mesto v posameznih disciplinah ter se bo s pridnostjo lahko razvil v našega najboljšega desetorbojca.

Ta pregled napisan ob koncu sezone, čeprav morda z neznatnimi nepopolnostmi, je napisan predvsem z namenom prikazati napake in pomanjkljivosti z željo za zboljšanje tam, kjer je to najbolj potrebno. To zboljšanje pa bomo lahko dosegli samo, če bomo znali najprej urediti razmere na znotraj v naših vrhovnih organizacijah. Atleti, mislimo, da so na pravi poti. Zimski čas bo nudil dovolj prilike, da se bodo izgradila še poslednja nesoglasja in bomo vstopili v novo sezono popolnoma pripravljeno samo za borbo na naših igriščih. Kdor bi pa skušal sedanjo složnost slovenskih atletov in klubov kaliti, ga je treba o pravem času onemogočiti. P. S.

(Konec)

V nekaj vrstah Strelci v slovenski ligi

Preteklo nedeljo je bilo brčkone zaključeno tekmovanje v slovenski ligi, ki se je končalo z zmago bivšega državnega ligaša SK Ljubljane. Brčkone pravimo zaradi tega, ker je dejansko ostala še neodigrana razveljavljena prva tekma med Marsom in Kranjem, glede katere pa po nedeljskem nastopu Kranjčanov in Ljubljani ni mogoče razpravljati, preden ne izvem, kaj bo rekla SNZ. Moštvo SK Kranja se je namreč v nedeljo zelo pregrešilo proti pravilom in od posledic tega prestopka je odvsnita tudi usoda te neodigrane tekme. Z veliko verjetnostjo pa lahko računamo, da je tekmovanja konec in so podatki o najboljših strelcih v slovenski ligi tudi že dokončni.

Ne glede na to pa bomo z objavo pregleda v tabeli in imen vseh strelcev počakali vse dotlej, dokler zveza ne bo rekla zadnje besede. V nedeljo je bilo — največ za zasluge ISSK Maribora — ustreljenih vsega 23 golov, tako da je skupno število vseh v tem tekmovalju doseženih zgodikov naraslo na 260. Za vrstni red na vrhu tabele je v ostalem čisto brez pomena, kaj bodo sklenili za zeleno mizo, imena najboljših treh strelcev ostanejo razvrščena takole:

17 golov je zabil v vseh tekmah odlični srednji napadalec SK Marsa Žigon in si tako priboril naslov najboljšega strelca med slovenskimi igralci. Z dvema gooma manj — torej 15 — je na drugem mestu Amaterjev napadalec Kos, s tretjim mestom pa se je moral — vsekakor nekoliko tudi — zaradi pavziranja v nekaterih tekmah — zadovoljiti uspešni »golgeter« Ljubljane Lah. *

Madžarski tabletenisti v nadaljevanju turneje po Jugoslaviji prispeli na kraj zadnjega gostovanja, in sicer v Subotico, kjer so morali za slovo spraviti še precej izdaten poraz proti najboljšim našim, ki so zmagali s 5:2. Za Jugoslavijo sta igrala brata Harangozo in Eksner, Madžari pa so nastopili z istimi igralci kakor v Novem Sadu, namreč Soosom, Sidom in Rozsom. Edini zmaga sta jima pripadale v srednjih med Sidom in Heksnerjem, ter nad Sidom in Harangozom II.

V nedeljo zvečer se je v Zagrebu končalo tekmovanje za državno prvenstvo v rokoborbi, na katerem je nastopilo skoraj 50 atletov iz vseh krajev države, razen iz Srbije, ker srbska tekoatletska zveza tega državnega prvenstva sploh ni priznala. V tekmah so se izkazali predvsem rokoborci zagrebaške Croatiaje, ki so skupno osvojili 10 točk in je tako njihov klub dobil naslov najboljšega kluba v rokoborbi. Naslednja mesta so zasedli Hajduk iz Sarajeva, Herkules iz Zagreba, nato pa mariborski društvi Pekarski SK in Maraton. Novi državni prvaki v rokoborbi so sedaj: v bantam kategoriji Hopek iz Hajduka, v peresolnahki Moguljak iz Croatiaje, v lahki Mrkus iz Herkulesa, v welter De Luca iz Herkulesa, v srednji Fischer iz Pekarskega, in polteški njegov klubski tovariš Pirher in v teški kategoriji Govarić iz Croatiaje.

Krakor pšejo zagrebski listi, je neki teniški klub iz Barcelone povabil našega teniškega mojstra Punčeca na turnejo v Španijo. In sicer tako, da vzame s seboj še enega teniškega igralca. Punčec je za svoje partnerja izbral Pallado. Po sporodu bi morala Punčec in Pallada že konec tedna igrati v Barceloni za božične praznike pa bi nastopila v Madridu. Zaradi težav s potnimi listi je vsa turneja preložena na mesec februar, s čemer je sporazumen tudi barcelonski klub. Po gostovanju v Španiji nameravata Punčec in Pallada nastopiti tudi še na Portugalskem. V ostalem pa je dobil Punčec tudi zelo laskava vabila za gostovanje v Indiji, vendar se za odhod zaradi sedanjih nesigurnih razmer ni mogel odločiti.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-
stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo
službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.— Dopisi
in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—
Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—

Kampa, kam?

Beseda 1 Din davek
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Točim

provizorna štajerska in
dolenska vina. Topla
in mrzla jedila — vedno
na razpolago. Ključka
ba, biljard. Se priprav-
ča gostilna pri »Menti-
hu«, Kolodvorska 6.
32932-18

Službo dobi

Beseda 1 Din davek
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Trgovska pomočnica

verzirana v mešani stroki
želi premeniti službo
Gre kamorkoli tudi
na delo Nastop s 1.
Januarjem 1941 ali tudi
povzete. Cene in pogo-
je podružnici Jutra.
Maribor pod »Marlitas«,
32578-1

Šiviljsko pomočnico

za izdelavo in važenko
sprejme takoj Ateje
Bazanella, Gajeva 2.
32985-1

Zivilski obrat

na Viču l'je možno in
zdravo lensko za po-
spravljanje pisarn. in
obrata. Posoj strovo
snašna in poštena. Po-
nudbe s priložili na
ogl. odd. pod »Snašna«.
32975-1

Brivskega pomočnika

sprejme takoj v stalno
službo. Alojz Coh, kri-
zer, Vuzenica. 32978-1

Hotelska sobarica

in dve služkinji se tak-
oj sprejmejo. Posredo-
valnica Ogrinc, Alekar-
drova c. 7-11. 32987-1

Perfektno korespondentko

za slovenski in nemški
jezik sprejme večje in-
dustrijsko podjetje. Le-
posrebovanja naj se po-
nudi na ogl. odd. Jutra
pod značko »Perfektna
666«. 32988-1

Prvovrsten elektromonter

se išče za takojšen za-
stop. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Elek-
tro«. 33003-1

Dekle ali vdovo

dobro kuharico, sprejme
starejši vdovec obrtnik.
Ponudbe pod »Solidna«
na ogl. odd. Jutra.
33014-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par za
dajanje naslova 5 Din
Najmanjši znesek 15 Din

Trgovski sodružnik

verziran manufaktur, za-
lasterije, konfekcije, z ve-
lično prakso, agilen, dober
prodajalec, zanesljiv z pri-
ma referencami več nem-
ščine, orožne vaje odložil,
žel. namestite takoj. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sluznici« — zmožne.
32950-2

Uradnica

z večletno prakso, knjigo-
vodkinja in perfektna nem-
ška ko-spondenka. Želi
premeniti službo. Pisarne
ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Nemška korespon-
dentinisa«. 32712-2

Kupim

»Hire des Herzogstums
Krajin«. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Kupim«.
32977-8

Prodajalka

verzirana tudi v blazaj-
niških poslih išče v ka-
terikoli trgovini zapo-
slitve. Naslov 33005-2
posl. Jutra.

Prodajnik

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Aparat za onduliranje

1 malo rabljen 1 nov
s 16 ogrevaj in 32 pri-
tiklin, najnovjši si-
stem, fino ponikljan
lukazna izdelava poeni-
napredaj. Vprašati:
Tvorinca »Vesna«, 7a-
greb, Pošta XI, ali pri
zastopniku Vukelič, Za-
greb, Gajeva 55. 32980-6

Dve otomani

in kovača graofon,
dobro ohranjen napre-
daj pri ABC, Medvedo-
va 8, poleg kolodvorska
čiška. 32998-6

Smučke in drsalke

za 10-12 letnega otro-
ka, ter vlak-irajočo, vse
dobro ohranjeno, pro-
dam. Dalmatinova 3-111
levo. 32996-6

Trgovske stelaže

in pulst zelo dobro ohranjeno,
poceni napredaj pri
ABC, Ljubljana, Medve-
dova c. 8, poleg kolo-
dvska čiška. 32999-6

Peč in mizni štedilnik

ter štedilnik za peč usod-
no proda Metalia. Go-
sposvetska 16. 33015-6

Kupim

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Kupim

prvovrstno ovseno slamo
zdravo 100 do 200 centov
Ponudbe na podružnico
Jutra v Celju pod znač-
ko »Slama«. 32533-7

V najem

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

V najem

dam trgovino z mešani
blagom na promet-
nem kraju z vsem in-
ventarjem, s koncesijo
ali brez. Eventuelno tu-
di gostilno, polize se
pri Josip Marolt Dvor-
ska vas, p. Vel. Lašče.
32953-17

Stanovanje

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Stanovanje

v Rožni dolini, solčno
teraso in balkonico in
ostali pritliklami in
dvosobno s pritliklami
odda se za takoj ali za
pozneje. Posrednica da-
dr. pehani Beno Viš-
nja gora. 33000-21

Stanovanja

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Enosobno stanovanje

s kabinetom ali dvo-
sobno, s plinom, iscem
za januar v centru. Po-
nudbe pod »Januar« na
ogl. odd. Jutra. 32997-21a

Posest

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

»Realiteta«

zavod za nakup in pro-
dajo nepremičnin je sa-
mo v Ljubljani. Prešer-
nova ulica 64-1. Telefon
44 20. 279-20

Parcele

napredaj v št. Viču in
v Vižmarjih tudi ob glav-
ni betonski cesti. Polz-
vedbe: Vižmarje 78 (na-
sproti Mizarске zadruge).
292-30

Prodaj ali zamenjam hišo

v Beogradu Razlika v ceni
se izplača ali doplača
»otovini. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Zamen-
jav«. 32769-20

Parcela

v Livarski ulici (nova
nezazidana, leva stran),
878 kv. m napredaj. In-
formacije pri Vadinjal,
Medvedova 5-III. 32989-20

Peki, trgovci, pozor!

Dvonsobna hiša, 2
trgovini 1 pekarija, ve-
stanovanj, v centru
Ljubljane, radi smrti
uvedeno napredaj. Čisti
donos 8 odstotkov. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »750.000 din«. 33013-20

Soba odda

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Opremljeno sobo

v centru oddam bolj-
šemu gospodu. Naslov
v vseh posl. Jutra. 33013-23

Sostanovalca

sprejemam v isto sobo
Nudim zadostno doma-
no hrano po zmerni ce-
ni. Naslov v vseh posl.
Jutra. 32993-23

Sostanovalko

snažno in priprosto
sprejemam. Priškovce 4.
33002-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par za
dajanje naslova 5 Din
Najmanjši znesek 15 Din

Prijetno sobico

v bližini Dramne išče so-
bico gospodična za ta-
koj ali 15 t. m. Even-
tualno gre tudi kot so-
stanovalka k boljši ose-
bi. Ponudbe na oglas
odd. Jutra pod »Pri-
jetna soba«. 32986-23a

Dijaške sobe

v dekliškem internatu
Franje Tavcarjeve je sa-
mo v Ljubljani. Prešer-
nova ulica 64-1. Telefon
44 20. 33009-22

Dopisi

Dalmatinka
v redu prejeti. Na
avidenje! 32978-24

Gospodična

iz sobe 135 — očitno
pravica — črni škornji
— prosim za naslov.
Dopis pod šifro »10.
dec.« na ogl. odd. Ju-
tra. 32994-24

Sadje

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Jabolka

obrana zimska gambo-
vec, bobovec in druge
dobre trpežne vrste raz-
položja Cehner Henrik.
trgovec, Libelice, Koro-
ško. 32473-34

Informacije

Beseda 1 Din davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din Najmanjši
znesek 20 Din

Razmnoževanje, prevajanje, prepisovanje

in korekture izvršuje
solidno postržna pisar-
na »Servis biro« Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta
27-I, telefon 2109. 32962-31

Razno

CONTINENTAL

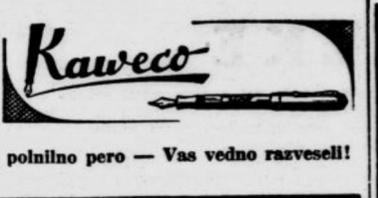
na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana,
Prešernova ulica 44.
Maribor, Vetrinjska 30

KAUČE

novi modeli po nizki
cenah dobite pri
E. Zakrajšek,
tapetništvo
Miklošičeva 84.



Kaweco
polnilno pero — Vas vedno razveseli!

v niadnih dneh Vas kozarček
BERMET-VINA
obvaruje nripe — Gostinčarji ga tanko
guroče že majhen sodček. — Zahtevajte
jovsod le
BEKMET B. MARINKOVA iz SREMSKIH
KARLOVCEV Fruška gora.

Trgovci!
Dokler je še prilika, založite se s celimi
OREHI in MEDOM
dobite v
MEDARNI, Ljubljana,
Židovska ul. 6.

Moderne kauče
in fotele nudi solidno
in po nizki ceni
R. RADOVAN
tapetnik
Mestni trg 13.

KLISJEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravljen: **Zgodbe brez groze**
Klabund: **Pjotr-Rasputin**
Ravljen: **Črna vojna**
Thompson: **Siuko**
Majerjeva: **Rudarska balada**

Broširana knjiga: din 10.— vezana knjiga: din 15.—

ZALOŽBA „CESTA“
LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ST. 5

Umrla nam je draga žena in mati
Julči Rak
učiteljica
Na zadnji poti jo sprejmemo v četrtek ob 16., na
farno pokopališče.
Trbovlje, 10. decembra 1940.
Žalujoči mož; Duši, sinček
ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA
Ob pretežki in nenadomestljivi izgubi našega preljubega in nepozabnega, gospoda
dr. Pavla Krajca
izrekamo tem potom našo toplo zahvalo gg. zdravnikom prof. dr. Lavriču, dr. Merčunu
in dr. Jemcu za ves trud in pomoč v zadnjih trenutkih pokojnika, g. prof. Kotniku
za iskreno, prijateljsko in tolažilno slovo pred nastopom zadnje poti, g. kat. Premruju
za poslednjo tolažbo, preč. sestri prednici za izkazano globoko vdanost in spoštovanje
do zadnjega trenutka, vsem gg. zdravnikom-tovarišem in sodelavcem, g. preds.
Zdravniške zbornice dr. Meršolu za prijateljske in tople poslovične besede, častnemu
oficirskemu zboru za številno udeležbo, gg. dijakom oskrbovancem »Leonšča« za
sočustvovanje, ganljivo petje, lovskim tovarišem in prijateljem za ganljivo slovo,
gg. zastopnikom OUZD, Gluhonemnice, Lichtenthurnovega zavoda in Zavetišča
sv. Jožefa, č.č. usmiljenim sestram za trud in udeležbo, vsem neštetim prijateljem in
znancem, ki so tako bogato okrasili krsto s prekrasnim cvetjem, vsem gg. zdrav-
nikom novomeških bolnic, č.č. sestram ženske bolnice Novomesto in č.č. usmiljenim
bratom bolnice Kandija, častiti duhovščini novomeški za pokop, Požarni brambli in
vsem, ki so se tako številno udeležili in sprejeli na zadnji poti našega plemenitega
in nepozabnega Pavla.
Maša zadržnica bo darovana v četrtek, dne 12. t. m. ob 7. uri zjutraj v župni
cerkvi sv. Petra in v šmihelu pri Novem mestu v četrtek ob 8. uri zjutraj.
Ljubljana, dne 10. decembra 1940.
Žalujoči ostali

Naznanjamo vsem sorodnikom
in znancem, da je umrl danes
gospod
Oblak Andrej
železniški upokojenec
Pogreb dragega pokojnika se bo
vršil v četrtek, dne 12. decembra
1940 ob 15. uri na Vrhniki.
Vrhnika, 10. decembra 1940.
Žalujoče rodbine:
Oblak, Pole, Tomšič

J. — Božiček mora biti letos v vsaki hiši — G.
Vsaka družina ima izven stanovanja še kakšno shrambo: podstrešje,
drvarnico, klet, hodnike, vrt, delavnico ali gospodarsko poslopje. V takih
prostorih leži navadno mnogo raznovrstnih predmetov, katere se ceni
kot brez vrednosti, vsakemu pa je žal za čas, ki bi ga porabil pri
spravljanju.
Po lastni izkušnji vem, da imate v teh prostorih vsakovrstne pred-
mete kot: peči, štedilnike, njih plošče in cevi, kotle, lonce, železne postelje,
ograje, mreže, kanale, železne stebre, verige, jeklene vrvi, krampe,
lopate, sode rezervoarje, vseh vrst orodje, razne stroje nosilce, železne
palice itd. In dvoma, da imate doma mnogo starega papirja, gume in
cunj, ki vam po kotih trohlnijo. Tudi steklo ima lepo vrednost. Vse
omenjene predmete poiščite po Vaših prostorih, jih zapeljite k dobro
poznani tvrdki
Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja ul. 14
ali podružnica vogal Ptujске in Tržaške ceste, kjer boste vse dobro prodali.
Za prodano blago boste dobili denar, ki vam bo pripomogel v
današnjem času obhajati Božič udobno. — Pohitite torej z delom!

Vsem, ki so sprejeli našega nepozabnega soproga, očeta, sina, brata,
strica in svaka, gospoda
Adolfa Rabiča
tisk. faktorja
na njegovi zadnji poti naša iskrena zahvala.
Posebno se zahvaljujemo Učiteljski tiskarni, njenemu osebju, pevskemu
zboru »Grafiki« za krasno petje, darovalcem vencev in cvetja, stanovskim
tovarišem in prijateljem in sploh vsem, ki so izrekli ustmeno ali
pismeno sožalje, ob tej težki izgubi.
Ljubljana, dne 11. decembra 1940.
ŽALUJOČI OSTALI

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo pretužno vest, da nas je danes
za vedno zapustil naš srčnojubilni očka, stari očka, brat, tast, svak in stric,
gospod
Alojz Šmid
posesnik na Marofu
Nepozabnega pokojnika bomo sprejeli na zadnji poti iz hiše žalosti, v
četrtek 12. decembra ob 11. uri dopoldne, na župno pokopališče.
V Jurkloštru, dne 10. decembra 1940.
Žalujoče rodbine:
Šmid, Potočnik, ing. Petriček
in ostalo sorodstvo
Brez posebnega obvestila.

ZAHVALA
Ob pretežki in nenadomestljivi izgubi našega preljubega in nepozabnega, gospoda
dr. Pavla Krajca
izrekamo tem potom našo toplo zahvalo gg. zdravnikom prof. dr. Lavriču, dr. Merčunu
in dr. Jemcu za ves trud in pomoč v zadnjih trenutkih pokojnika, g. prof. Kotniku
za iskreno, prijateljsko in tolažilno slovo pred nastopom zadnje poti, g. kat. Premruju
za poslednjo tolažbo, preč. sestri prednici za izkazano globoko vdanost in spoštovanje
do zadnjega trenutka, vsem gg. zdravnikom-tovarišem in sodelavcem, g. preds.
Zdravniške zbornice dr. Meršolu za prijateljske in tople poslovične besede, častnemu
oficirskemu zboru za številno udeležbo, gg. dijakom oskrbovancem »Leonšča« za
sočustvovanje, ganljivo petje, lovskim tovarišem in prijateljem za ganljivo slovo,
gg. zastopnikom OUZD, Gluhonemnice, Lichtenthurnovega zavoda in Zavetišča
sv. Jožefa, č.č. usmiljenim sestram za trud in udeležbo, vsem neštetim prijateljem in
znancem, ki so tako bogato okrasili krsto s prekrasnim cvetjem, vsem gg. zdrav-
nikom novomeških bolnic, č.č. sestram ženske bolnice Novomesto in č.č. usmiljenim
bratom bolnice Kandija, častiti duhovščini novomeški za pokop, Požarni brambli in
vsem, ki so se tako številno udeležili in sprejeli na zadnji poti našega plemenitega
in nepozabnega Pavla.
Maša zadržnica bo darovana v četrtek, dne 12. t. m. ob 7. uri zjutraj v župni
cerkvi sv. Petra in v šmihelu pri Novem mestu v četrtek ob 8. uri zjutraj.
Ljubljana, dne 10. decembra 1940.
Žalujoči ostali